

Slovensko deželno
gospodarsko združenje
www.sdgz.it

Unione regionale
economica slovena
www.ures.it

Servizi alle imprese • Storitve za podjetja

POSLOVATI V ITALIJI

Pregled problematik in zakonodaje

Uredili in pripravili

Slovensko deželno gospodarsko združenje-Unione regionale economica slovena
Ul./Via Cicerone, 8 - 34133 Trst/Trieste - Tel. +39 040 67248 - E-mail: info@sdgz.it
Servis D.o.o.-S.r.l.
Ul./Via Cicerone, 10 - 34133 Trst/Trieste - Tel. +39 040 67248 - E-mail: info@servis.it

Uvodna besedila

Iztok Mirošič, Spirit Slovenija,
Nicola Tenze in inž. Marko Stavar

Avtorji besedil

Ivan Perčič, Dionisio Gherbassi, Boštjan Starc, Borut Sardoč,
geom. Alan Oberdan, geom. Aleksander Sosič, inž. Peter Sterni

Uredili Majna Pangerc in Andrej Šik

Založnik

Servis d.o.o. srl
www.sdgz.it, www.servis.it

Tisk

Grafica Goriziana sas - Gorizia

TRST 2015

POSLOVATI V ITALIJI

Pregled problematik in zakonodaje

KAZALO

str. 6

Pomoč slovenskim podjetjem za vstop na italijanski trg

IZTOK MIROŠIČ, *Veleposlanik Republike Slovenije v Italiji*

str. 8

Najbolj učinkovita pomoč prihaja neposredno s tujega trga

SPIRIT Slovenija, *Javna agencija*

str. 10

Slovenski poslovni klub v Italiji kot posrednik pri poznavanju različnih miselnih pristopov in praks

NICOLA TENZE, *Predsednik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in*
inž. MARKO ŠTAVAR, *Predsednik Servisa d.o.o. srl*

POGLAVJA

str. 12

1. Ustanovitev podjetja in davčne obveznosti pri izvajanju storitev v Italiji

IVAN PERČIČ, *Direktor Servisa d.o.o. srl*

str. 24

2. Mobilnost delovne sile

DIONISIO GHERBASSI, *Svetovalec za delo in vodja urada za plače Servis d.o.o. srl*

str. 32

3. Varnost pri delu

BOŠTJAN STARC, *Zunanji sodelavec pri podjetju Servis d.o.o. srl*

str. 42

4. Obveznosti glede varnosti okolja v Italiji

BORUT SARDOČ, *Sektor okoljevarstva pri SDGZ – Slovenskem deželnem gospodarskem združenju*

str. 58

5. Obveznosti podjetja pred in po vstopu na gradbišče

GEOM. ALAN OBERDAN, *Predsednik sekcije svobodnih poklicev pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju*

Sodelovala sta tudi: GEOM. ALEKSANDER SOSIČ, INŽ. PETER STERNI

str. 68

Regulirane dejavnosti v Italiji

str. 69

Predstavitev struktur v skupini SDGZ

str. 76

Slovarček

Pomoč slovenskim podjetjem za vstop na italijanski trg

IZTOK MIROŠIČ,

Veleposlanik Republike Slovenije v Italiji

Hvaležen sem za ponovno povabilo izdajateljev k pripravi uvodnika v priročniku, ki je že v svoji prvotni izdaji iz l. 2010 naletel med podjetji na dober sprejem. Pomoč slovenskim podjetjem pri vstopu na italijanski trg in poslovanje z Italijo je prioriteta naloga slovenskega veleposlaništva v Rimu. Veleposlaništvo je podjetja pogosto usmerilo prav na ta priročnik, ki vsebuje množico praktičnih nasvetov z različnih področij, kjer podjetja pogosto iščejo pomoč specializiranih institucij. Zagotovo gre za pomemben in praktičen pripomoček, ki ga je dobro imeti v bližini, ko se odpravite na trg sosednje Italije.

Po naših izkušnjah se slovenska podjetja zavedajo pomena sosednjega italijanskega trga, a zagotovo obstajajo še številna področja, kjer bi veljalo aktivnosti še okrepiti. Že dejstvo, da je več kot 70% slovenskega izvoza usmerjenega v 4 dežele na severu Italije (Furlanija Julijska krajina, Veneto, Lombardija in Emilija Romagna) pove veliko.

Podjetja se vedno bolj zavedajo tudi potrebe po kvalitetni pripravi pred vstopom na trg Italije. Poleg konkurentov na trgu, sektorjev in tržnih poti je potrebno preučiti tudi obširne predpise s področja davčne zakonodaje, varstva pri delu, varstva okolja itd. Pri tem je pričujoči priročnik zelo dobrodošel pripomoček, ki bo odgovorili na marsikatero vprašanje.

Priročnik se lepo vključuje v številne že razvite instrumente s področja slovenske gospodarske diplomacije. Veleposlaništvo RS v Rimu koordinira naloge gospodarske diplomacije v Italiji v sodelovanju z Generalnim konzulatom RS v Trstu in z Generalnim konzulatom RS - Gospodarskim uradom v Milanu. Posebej bi želel omeniti svetovanje ekonomskih svetovalcev slovenskim podjetjem, sofinanciranje udeležbe na sejamskih prireditvah v tujini, gospodarske delegacije, spremljanje slovenskih podjetij pri prvih kontaktih v tujini, posebna izobraževanja o ciljnih trgih, Izvozno okno s poslovnimi priložnostmi poslovne klube itd. Na Veleposlaništvu v Rimu opozarjamo tudi na ustanovljeni Slovensko-italijanski poslovni svet (SIPS), možnost za udeležbo podjetij na predstavitev po deželah osrednje in južne Italije in na vstop na italijanski trg preko prodajnih agentov.

Italija stalno zaseda drugo mesto med najpomembnejšimi slovenskimi zunanjetrgovinskimi partnerji. Posebej me veseli, da se je slovenski izvoz v sosednjo Italijo v lanskem letu povečal za 9,5% glede na l. 2013 in dosegel 2,73 mrd EUR. Prav tako se je skupna blagovna menjava med državama v l. 2014 povečala za več kot 6% in presegla 6,4 mrd EUR.

Italija je po tujih neposrednih investicijah tretja v Sloveniji. Vodilna je tudi po efektivnem številu na novo ustanovljenih tujih podjetij v Sloveniji. Slovenija je za podjetja iz sosednje države še vedno privlačna zaradi ugodnejšega davčnega okolja, nižjih cene energije in delovne sile ter geografske lokacije, ki pridobiva zaradi postopne selitve predelovalne industrije v osrednjo Evropo.

Posebno priložnost za prepoznavnost Slovenije in za slovenska podjetja ponuja tudi EXPO Milano 2015, kjer bo tudi Slovenija nastopila z lastnim nacionalnim paviljonom in pripravlja tudi poseben program gospodarske predstavitve.

Veleposlaništvo RS v Rimu si bo še naprej prizadevalo za poglobitev gospodarskega sodelovanja med slovenskimi in italijanskimi podjetji, za informiranje slovenskih podjetij in za nudenje praktičnih informacij oz. za njihovo napotitev na pravi naslov. Zagotovo bo pričujoči priročnik tudi nam v veliko pomoč.

Najbolj učinkovita pomoč prihaja neposredno s tujega trga

Spoštovani podjetniki,

na javni agenciji Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizma (SPIRIT Slovenija) nudimo pomoč slovenskim podjetjem v različnih fazah izvozne aktivnosti; od priprav na izvoz, vstopa na tuje trge, do učinkovitega izvoznega poslovanja in utrjevanja položaja na tujih trgih. Slovenskim izvoznikom preko spletnega portala Izvozno Okno zagotavljamo informacije in svetujemo o tujih trgih, pripravljamo izobraževanja s področja mednarodnega poslovanja ter predstavitve slovenskega gospodarstva, tako v okviru gospodarskih delegacij, kot tudi na mednarodnih sejmskih prireditvah v tujini. Podjetja podpiramo pri raziskavah novih trgov ter pri individualnih predstavitvah na mednarodnih sejmih v tujini.

Zavedamo se, da je pri prodoru na določen tuj trg najbolj učinkovita tista pomoč, ki prihaja s trga samega. S ciljem, da bi učinkovito pomagali čim večjemu številu slovenskih podjetij na različnih lokacijah po svetu, SPIRIT Slovenija sodeluje s slovenskimi poslovnimi klubi v tujini. Ti združujejo predstavnike večjih oziroma izkušenih slovenskih podjetij, ki vrsto let delujejo na tujih trgih. S svojim znanjem in izkušnjami predstavljajo pomemben vir informacij za slovenska podjetja, ki želijo širiti poslovanje na tuje trge. Aktivnosti poslovnih klubov zajemajo pripravo bilateralnih poslovnih srečanj, individualna svetovanja podjetjem, organizacijo poslovnih delegacij ter promocijskih nastopov, povezovanje z lokalnimi institucijami ter navezavo neformalnih stikov med podjetji in vladnimi institucijami obeh držav. Ključna dejavnost poslovnih klubov pa ni le odpiranje vrat slovenskim podjetjem na tuje trge, temveč tudi privabljanje tujih investorjev v Slovenijo.

Na trgu kot je Italija, kjer so slovenska podjetja že tradicionalno prisotna, je poglobljena naloga poslovnih klubov v povezovanju slovenskih podjetij s predstavniki lokalnih podjetij in institucij, v navezovanju poslovnih stikov in izmenjavi informacij. Prave informacije so bistvenega pomena pri premagovanju ovir, s katerimi se slovenska podjetja soočajo pri poslovanju v Italiji.

Publikacija, ki je pred vami, predstavlja italijansko poslovno okolje in nudi ključne informacije za poslovanje na italijanskem trgu. Knjižica je za slovenska podjetja izjemno dobrodošla, saj natančno opredeljuje tista področja, ki slovenskim podjetjem predstavljajo še posebej trd oreh: mobilnost delovne sile, varnost pri delu in ravnanje z odpadki. Poleg tega povzema poglobljeno nalogo slovenskega poslovnega kluba v Trstu – posredovanje pomembnih poslovnih informacij, ki slovenskim podjetjem olajšajo poslovanje na italijanskem trgu.

Prepričani smo, da jo boste vsi, ki delujete na italijanskem trgu ali vanj šele vstopate, koristno uporabili pri soočanju z vsakodnevnimi poslovnimi izzivi.

Slovenski poslovni klub v Italiji kot posrednik pri povezovanju različnih miselnih pristopov in praks

NICOLA TENZE,

Predsednik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in

inž. MARKO ŠTAVAR,

Predsednik Servisa d.o.o. srl

Slovensko deželno gospodarsko združenje je organizacija podjetnikov slovenske narodnosti v Furlaniji-Juljski krajini. Ustanovljeno je bilo leta 1946 (več na strani 73), v zadnjih letih pa je postalo referenčna struktura za storitve za podjetja, ki se podajajo čez mejo, tako iz Italije v Slovenijo, kot seveda iz Slovenije v Italijo.

Ugotavljamo, da se je v zadnjih letih zanimanje za čezmejno delovanje s strani malih in srednjevelikih podjetij močno povečalo. Vključitev Slovenije v Schengensko območje je podrlo še zadnje ovire za nastop na sosednjem tržišču. Ali bolje, tako se zdi na prvi pogled...

V resnici vsakodnevno opažamo, s kakšnimi težavami se podjetja srečujejo, ko se iz Slovenije podajo v Furlanijo-Juljsko krajino, oziroma v širši italijanski prostor. Gre za tržišče, ki predstavlja izjemen potencial za slovenske izvoznike, kot tudi za slovenska storitvena podjetja. Gre pa tudi za tržišče, ki ima svoje zakonitosti in svoje posebnosti. To seveda ne pomeni, da govorimo o težavah, ki jih ni mogoče premostiti. Bistveno je predvsem to, da se naslonimo na strukture, ki nam lahko posredujejo potrebno znanje. V mislih imamo tako tehnično poznavanje zakonodaje, kot tudi poznavanje razmer in razmišljanja na obeh straneh meje. To lahko plastično opišemo s trditvijo, da včasih v takih primerih rabimo še kulturnega posrednika, ki nam pomaga pri povezovanju različnih miselnih pristopov. Vse to pri SDGZ-ju in povezanih podjetjih obvladamo. To pomeni, da boste pri nas dobili informacije in storitve (več na strani 75 pri opisu dejavnosti podjetja Servis D.o.o.) s strani dvojezičnega osebja, ki bo znalo tudi primerjati stanje in pravila v Sloveniji in v Italiji.

Priročnik, ki je prvič nastal leta 2010 in se zdaj predstavlja v dopoljnjeni obliki, slovenskemu uporabniku nudi vpogled v kompleksno italijansko zakonodajo in obveznosti, katerim mora zadostiti, ko se odloči za včasih težaven korak v dejavnosti svojega podjetja, kot je prehod na tuje tržišče. V priročniku boste našli pomembne informacije o tem, kako s slovenskim podjetjem izvajate dejavnosti v Italiji, oziroma kako odprete podjetje v Italiji, kakšne so italijanske računovodsko-davčne zakonitosti, kakšna so pravila glede mobilnosti delovne sile, oziroma delovno-pravne zakonodaje, pravila o varstvu pri delu ter o okoljevarstveni problematiki. Zraven smo dodali še poglavje o delu v gradbiščih, saj je ravno to tematika, ki je v tem trenutku najbolj zanimiva za glavni del slovenskih storitvenih podjetij, katera se predvsem v obmejnem pasu podajajo v Italijo. Poglavje je pripravila sekcija prostih poklicev, kar je spet zanimivo za slovenske uporabnike, v kolikor v njej delujejo slovensko govoreči pravniki, projektanti in podobni profili, ki bi lahko bili zelo koristni slovenskim podjetjem v Italiji.

Uporabnike moramo seveda obvestiti, da so v brošuri osnovne informacije, saj je bilo nemogoče strniti vsa pravila v format, ki smo si ga zamislili. Obenem moramo tudi vedeti, da je zakonodaja v nenehnem spreminjanju, zato lahko tiskane informacije zastarajo izjemno hitro.

1. USTANOVITEV PODJETJA IN DAVČNE OBVEZNOSTI PRI IZVAJANJU STORITEV V ITALIJI

IVAN PERČIČ,
Direktor Servisa d.o.o. srl

UVOD

Po padcu meje so se mnoga slovenska podjetja podala na italijansko tržišče, saj so bila pričana, da so vse pregrade mimo. Žal se danes, po mnogih letih, slika ni bistveno spremenila. Širši evropski ekonomski prostor ostaja še vedno na papirju in podjetnik, ki želi poskusiti delovanje v drugi evropski državi, ima pri tem kar nekaj težav. Toliko več, če je izbral kot cilj njegove poslovne širitve Italijo.

Italija je država, ki ima v povprečju največje število državnih uslužbencev v Evropi. Že ta podatek nam pove, da država potrebuje veliko administrativnih papirjev, v opravičilo tolikšni delovni sili. Pri sprejemu evropskih odločb je Italija stalno v zamudi in je večkrat podvržena globam s strani evropskih oblasti. Zadnji primer je bil vstop v veljavo evropske direktive o storitvah 1. januarja 2010. Italijanska vlada je sprejela ustrezn ukrep šele 18. februarja. Italijanski podjetniki so tako poldrugi mesec "taval v temi" in se sklicevali na splošna pravila evropske odločbe. Nočemo vas seveda ustrahovati pred vstopom na italijansko tržišče, temveč opozoriti, da ni tako enostavno začeti s poslovanjem na tujem trgu. Večkrat je največja težava prav jezik, (v Italiji je znanje angleščine zelo redko) in nepoznavanje zakonov (pri iskanju pravih informacij se roma iz urada do urada, ne da bi pri tem dobili ustrezne informacije). Da bi vam vsaj delno priskočili na pomoč, smo sestavili to poglavje priročnika, kjer dobite v strnjeni obliki glavne informacije, od ustanovitve podjetja z upoštevanjem dejavnosti, možne pravne oblike le-tega in davčne obveznosti, tako pri DDV-ju, kot tudi pri izračunu in plačilu davkov, vse do novosti o liberalizaciji in poenostavitvi pretoka storitev glede na novo zakonodajo, ki je stopila v veljavo v letu 2010.

Zakonodaja se v Italiji stalno spreminja, pogostoma se uveljavlja elektronski pretok informacij, tudi z davčnimi uradi. Zaradi tega je treba biti pozorni na novosti, ki velikokrat popolnoma spremenijo že uveljavljena pravila, in jim stalno slediti. Namen tega priročnika je posredovati primarne informacije, vsak primer zase pa gotovo potrebuje poglobitev in analizo glede na dejavnost in perspektive pri vstopu na novo tržišče.

KAJ MORA PODJETNIK VEDETI, ČE ŽELI DELATI V ITALIJI

Obseg predpisov in pravil, s katerimi se podjetnik sreča, je tako obsežen, da ena sama knjiga ne bi zadostovala, da bi se jih natančno opisalo.

V nadaljevanju bomo poskušali povzeti tista pravila, ki so bistvena in ki dajejo podjetniku možnost, da tudi sam razume, kakšne so njegove obveze ob vstopu na italijanski trg. To še ne pomeni, da bo lahko sam opravljal vse obveze. Namen priročnika je, da bo lahko aktivno spremljal to, kar bodo strokovnjaki v tem sektorju zanj opravljali.

Glavne točke:

- 1) USTANOVITEV PODJETJA
- 2) LIBERALIZACIJA IN POENOSTAVLJENJE PRETOKA STORITEV (MERCATO DEI SERVIZI)
- 3) DAVČNE OBVEZNOSTI ZA DDV
- 4) DAVČNE OBVEZNOSTI ZA DAVEK OD DOBIČKA

1) USTANOVITEV PODJETJA

V letu 2010 je bilo sprejetih več zakonov, ki so spremenili postopek za odprtje novih dejavnosti. Trgovske in storitvene dejavnosti se delijo na regulirane in proste.

PROSTE DEJAVNOSTI	Ne predvidevajo dokazov poklicnih usposobljenosti. Te so na primer zidarji, pleskarji, razni monterji, ipd.
REGULIRANE DEJAVNOSTI	Predpisi so drugačni in zahtevajo poklicno usposobljenost. Slednja je predvidena tudi za frizerje, kozmetičarje, gostince, mehanične delavnice, instalaterje, trgovske potnike, ipd.

ZAČETEK DEJAVNOSTI: je možen takoj po predložitvi vseh dokumentov na pristojne urade.

S.C.I.A. (segnalazione certificata di inizio attività)	Izjava o začetku dejavnosti se vloži na Občino oz. na Trgovinsko zbornico. Predvidena je za nekatere dejavnosti, in sicer: frizerje, kozmetičarje, trgovino na drobno z živili in trgovino z drugimi izdelki, gostinsko dejavnost, mehanične delavnice, instalaterje, trgovske potnike. Pristojni urad lahko v roku 60 dni prekliče začetek dejavnosti, če ugotovi, da dokumenti, ki so bili predloženi, ne ustrezajo zaradi napačnih sporočil. V primeru lažne izjave je poleg glob predviden kazenski postopek in tudi zaporne kazni
ComUnica (comunicazione unica)	Dobesedno "edina izjava" : stopila je v veljavo s 1. aprilom 2010, potem ko je bila njena uporaba večkrat preložena zaradi tehničnih komplikacij. Predloži se na Trgovinsko zbornico pokrajine, v kateri se želi izvajati dejavnost. Postopek nadomešča izjave na posamezne urade, in sicer za vpis v: <ul style="list-style-type: none">- Register podjetij (Registro imprese)- Register obrtnikov (Albo artigiani)- Davčni urad (Agenzia delle Entrate)- INPS (Istituto Nazionale Previdenza Sociale) – Zavod za socialno skrbstvo- INAIL (Istituto Nazionale Infortuni Lavoro) – Zavod za varnost nezdgod pri delu
<i>ELEKTRONSKO: akreditirana struktura pošlje gornje dokumente na pristojni urad.</i>	

POKLICNI POGOJI, ki jih morajo zastaviti državljani EU, ki hočejo opravljati regulirane dejavnosti v Italiji, so enaki tistim za italijanske državljane. Ti pogoji so različni glede na dejavnosti in so sestavljeni iz različnih kombinacij študijskih nazivov in poklicnih izkušenj.

<p>Če je državljan EU pridobil študijski naslov ali opravil delovno izkušnjo v Italiji, NE POTREBUJE POSTOPKA O PRIZNANJU.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Za priznanje poklicne kvalifikacije in specifične delovne izkušnje pridobljene v državi članici mora nasloviti prošnjo na odgovorno Ministrstvo, ki jo vzame v pretres in v roku nekaj mesecev izda odlok o priznanju. <i>V primeru, da eden izmed teh pogojev dopušča direktno izvajanje dejavnosti v Italiji, ne potrebujemo postopka o priznanju.</i> - Kar se tiče študijskih naslovov, pridobljenih v Sloveniji, zadošča potrditev italijanskih študijskih naslovov, ki jo izda italijansko šolsko ministrstvo.
<p>S.C.I.A. (segnalazione certificata di inizio attività)</p>	<p>Izjava o začetku dejavnosti: je nadomestil DIA. To predvideva zakonski osnutek št. 78 z dne 30. maja 2010, ki je bil sprejet v državni zakon z dne 30. julija 2010 št.122, člen 49.</p>
<p><i>Bistvena sprememba bo v tem, da bo posameznik začel dejavnost na osnovi lastne izjave in na lastno odgovornost. Pristojni organi bodo morali v roku 60 dni preveriti resničnost izjave in jo lahko razveljavijo le v primeru napake ali pa lažne izjave. V primeru lažne izjave je poleg glob predviden kazenski postopek in tudi zaporne kazni.</i></p> <p><i>Vsa ta pravila veljajo za kogarkoli, ki želi začeti s trgovsko, obrtno ali gostinsko dejavnostjo, tako za italijanske državljane, kot za državljane držav članic Evropske unije.</i></p>	

PRAVNE OBLIKE PODJETIJ V ITALIJI SO SLEDEČE:

<p>SAMOSTOJNI PODJETNIK</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dela lahko sam ali z družinskimi člani, s katerimi na podlagi notarskega akta (impresa familiare) deli dobiček. - Neomejeno odgovarja z vsem premoženjem pri vodenju dejavnosti.
<p>OSEBNE DRUŽBE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kolektivna družba (società in nome collettivo): člani odgovarjajo neomejeno. - Komanditna družba (società in accomandita semplice): člani, ki v družbi delajo, odgovarjajo neomejeno s svojim kapitalom, medtem ko člani, ki vložijo samo kapital, v družbi NE delajo in tudi njihova odgovornost je omejena na vloženi kapital. - NOTARSKI AKT je potreben za ustanovitev družbe. Ni predviden minimalni kapital. Podjetnik ima možnost izbire pri vodenju knjigovodstva: enostavno ali dvostavno knjigovodstvo.
<p>KAPITALSKE DRUŽBE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Družbe z omejeno odgovornostjo (società a responsabilità limitata – srl) z več ali z enim samim članom. - Poenostavljena družba z omejeno odgovornostjo (società a responsabilità limitata semplificata) - Delniške družbe (società per azioni).

DRUŽBA Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO	<ul style="list-style-type: none">- Družba se ustanovi z notarskim aktom: osnovni dokument je statut, ki predvideva vse možne obveze, predvidene po zakonu in tudi dejavnosti, s katerimi bi se lahko družba ukvarjala. Ustanovni akt je dokument, ki spremlja statut in kjer se določa, kdo so začetni upravitelji in katera dejavnost se bo ob začetku vršila.- Minimalni kapital znaša 10.000 €. Pravilno je vplačilo vsaj 25% ob ustanovitvi. Za enoosebne družbe je obvezno vplačilo vsega kapitala že ob ustanovitvi. Kapital je lahko tudi nižji, v tem primeru treba 1/5 letnega dobička obvezno v rezerve, dokler skupaj ne dosežejo 10.000,00€.- Obvezen je sedež podjetja.- Voditi mora dvostavno knjigovodstvo.- Dohodnina se plača v višini 27,5% (IRES) in 3,9% (IRAP) od dobička.- Najvišji organ družbe je upravni svet, ki ga sestavljajo tri osebe ali več. Ustanovni akt in statut lahko predvidevata edinega upravitelja (amministratore unico). Po navadi te funkcije veljajo za dobo 3 let, če ni drugače določeno v statutu.
POENOSTAVLJENA DRUŽBA Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO	<ul style="list-style-type: none">- Družba se ustanovi z brezplačnim notarskim aktom: osnovni dokument je standardni statut predviden po zakonu, ki ga ni mogoče spreminjati. Člani so lahko samo fizične osebe.- Kapital lahko znaša od 1,00 € do 9.999,00 €. Ob ustanovitvi treba vplačati celoten kapital.- Obvezen je sedež podjetja.- Voditi mora dvostavno knjigovodstvo.- Dohodnina se plača v višini 27,5% (IRES) in 3,9% (IRAP) od dobička.- Najvišji organ družbe je edini upravitelj ali upravni svet, ki ga sestavljajo dve osebi ali več. Ta funkcija velja do preklica s strani skupščine.

OBVEZNO JE URADNO ZAVAROVANJE:

Člani družbe, ki v podjetju delajo morajo biti zavarovani za:	<ul style="list-style-type: none">- Zdravstvo (INPS);- Pokojnino (INPS);- Nezgode (INAIL);- Za prvi dve je pristojen urad INPS, za tretjo pa INAIL.- Strošek je vezan na dobiček, s tem da je minimalni znesek 2.870 € za INPS – socialno skrbstvo, za INAIL - zavarovanje za nezgode pa po tabelah.
---	---

2) LIBERALIZACIJA IN POENOSTAVITEV PRETOKA STORITEV (MERCATO DEI SERVIZI)

8. maja 2010 je stopil v veljavo zakonski odlok št. 59 z dne 26. marca 2010, ki uvaja evropsko uredbo 2006/123/CE. Slednja se nanaša na storitve znotraj evropskega trga.

Za vse podjetniške in profesionalne storitve se bo uporabilo nove procedure, z izjemo nekaterih dejavnosti, ki so navedene v zakonu.

Odlok je ukinil vse obstoječe norme, ki so predvidevale posebna dovoljenja za opravljanje dejavnosti, razen tistih, ki so izrecno navedena v zakonu.

Dve sta smernici nove zakonodaje: ena zadeva svobodne poklice, druga trgovske in obrtne dejavnosti.

SVOBODNI POKLICI	Odvetniki, svetovalci, arhitekti, inženirji in davčni svetovalci (commercialisti) iz držav članic bodo odslej lahko začeli opravljati svojo poklicno dejavnost v Italiji (člen 45) po novem postopku. Slednji je bistveno krajši od prejšnjega, ki je zahteval poleg drugih obvez tudi prošnjo na pristojno ministrstvo. Po novem je dovolj, da se strokovnjak prijavi na Zbornico, ki je pristojna za njegov poklic in vloži vse dokumente, ki jih Zbornica zahteva. V roku 2 mesecev mora Zbornica odgovoriti, če je kak dokument nepopoln. V nasprotnem primeru velja pravilo, da je prošnja sprejeta (silenzio assenso). Profesionalc bo nato lahko opravljal svojo dejavnost na italijanskem trgu začasno, ali pa stalno tako, da jo bo izvajal na italijanskem ozemlju.
TRGOVSKE IN OBRTNE DEJAVNOSTI	Za sprejemanje vpisov je pristojna Trgovinska zbornica pokrajine, kjer se želi odpreti dejavnost. (glej prvo poglavje)
NEKATERE STORITVE SO IZVZETE IZ NOVEGA ZAKONA. ZANJE VELJAJO STARA PRAVILA:	Prevozi blaga, prevozi ljudi, zdravstvene storitve za terapevtske namene, storitve na področju kinematografije in radia.
ODPRTJE TRGOVINE	Ni potrebno nikakršno posebno dovoljenje , razen za trgovino s prehrabnimi izdelki, kjer je potrebno imeti 2 leti prakse v zadnjih 5 letih, poleg šolske izobrazbe.
ODPRTJE GOSTINSKEGA OBRATA	Zahteva dovoljenje (licenco) , ki ga izda Občina (poleg predvidene prakse). Isto pravilo velja tudi za odprtje trafike.

PREMIČNA PRODAJA	Zahteva se občinsko dovoljenje. Pozitivna novost je v tem, da se bo lahko prodajalo tudi na domu porabnikov. Dovoljenje za prodajo bodo lahko zaprosile tudi družbe, kar doslej ni bilo mogoče.
------------------	--

Smisel tega zakona je, da se poenostavi zakonodajo, ki predvideva nove dejavnosti in da se da možnost prostemu pretoku poklicev znotraj Evropske skupnosti, oziroma, da se okrepi sodelovanje med državami članicami

VPRAŠANJA SLOVENSKEGA PODJETNIKA V ZVEZI Z USTANOVITVIJO PODJETJA V ITALIJI

Najpogostejši primeri:

1) GRADBENO PODJETJE	a) dobi naročilo za gradnjo hiše fizični osebi. Predvideni so 3 meseci dela. V tem primeru ni potrebno, da se odpre podjetje v Italiji. Dovolj je, da slovenski podjetnik zaprosi za številko DDV (več o tem v nadaljevanju). b) dobi naročilo za gradnjo večjega poslopja. Predviden rok trajanja del je daljši od enega leta. V tem primeru ni več dovolj pridobitev številke DDV. Potrebno je odpreti stalno poslovno enoto v Italiji. Obveze, ki jih ima v tem primeru slovenski podjetnik, so enake tistim, ki jih ima katerikoli italijansko podjetje, to se pravi obvezna plačila dohodnine in DDV-ja v Italiji. c) želi razviti stalno dejavnost v Italiji : v tem primeru se mu izplača ustanoviti DOO – družbo z omejeno odgovornostjo in tako postati v celoti italijansko podjetje, z vsemi obveznostmi, ki jih prinaša vpis.
2) GOSTINEC iz Slovenije ali druge države članice	Odpre gostinsko dejavnost, pod istimi pogoji kot katerikoli italijanski državljan.
3) OBRTNIK	V obliki samostojnega podjetja ali v obliki kapitalne družbe (doo) začne s poklicno dejavnostjo svoje stroke pod istimi pogoji kot italijanski državljan. Potrdila o poklicni kvalifikaciji ne potrebujejo več dolgoročnih overovljenj, ampak so veljavni takoj ob predložitvi.
4) FRIZERKE, BRIVCI, KOZMETIKI IN ČISTILKE	Potrebujejo poklicno kvalifikacijo , zato da lahko začnejo delati.

POVZETEK: Poenostavitve, ki jih je ital. zakonodajalec vnesel v letu 2010 v prid podjetnikov in svobodnih poklicev, so bile sprejete na zahtevo Evropske unije in v korist vseh držav članic.

3) DAVČNE OBVEZNOSTI ZA DAVEK NA DODANO VREDNOST - DDV

Obračuna se in posledično plača na:

- prodaje v državi
- storitve

OBRAČUNAVANJE DDV OD STORITEV	Odlok predsednika republike 633 z dne 26. oktobra 1972 je uvedel DDV v Italiji in to z letom 1973. Odlok je še danes osnova za vsa pravila v zvezi z DDV, čeprav je bilo v vseh teh letih vnešenih na stotine sprememb. V tem poglavju bo govora o DDV-ju, ki je vezan na številne spremembe v zvezi s storitvami.
----------------------------------	---

TERITORIALNOST STORITEV

S 1. januarjem 2010 so stopila v veljavo nova pravila glede teritorialnosti storitev in s tem v zvezi spremembe glede kraja (države) obdavčitve. Nova pravila so spremenila osnovni zakon št. 633 in sicer člen 7, ki ima sedaj sedem podčlenov.

SPLOŠNO PRAVILO (ČLEN 7 TER):	<ul style="list-style-type: none">- "B2B" business to business, kadar storitev opravi podjetje za drugo podjetje (davčni zavezanec, ki razpolaga s številko DDV).- "B2C" business to customer, ko je storitev opravljena za fizično osebo, ki nima številke DDV.- V prvem primeru "B2B" so splošne storitve podvržene DDV-ju v državi, kjer ima sedež naročnik.- V drugem primeru "B2C" so splošne storitve podvržene DDV-ju v državi, kjer ima sedež izvajalec.
POSEBNA PRAVILA (ČLENI OD 7 QUATER DO 7 SEPTIES). NAJBOLJ V RABI SO:	<ul style="list-style-type: none">- storitve na nepremičninah- storitve vezane na prevoz ljudi- storitve na kulturnem, športnem in vzgojnem področju- catering <p>Za te storitve velja načelo, da se obdavčijo za DDV, kjer se nahaja nepremičnina, oziroma, kjer se storitev izvrši.</p>

Poseben poudarek gre na storitve, ki so vezane na **nepremičnine**.

KAJ UVRŠČAMO MED NEPREMIČNINE?	<ul style="list-style-type: none">- zemljišča- zgradbe- napise- ograje- druge gradbene objekte- druge stavbe, ki so stalno nameščene na zemljišču.
-----------------------------------	---

PRIMERI STORITEV, KI SO NEPOSREDNO VEZANE Z NEPREMIČNINAMI:	<ul style="list-style-type: none">- gradnja- rušenje- obnova- razširitev- popravilo in vzdrževanje- zaključna dela v gradbeništvu, na primer barvanje- termo in elektro instalacije.
---	--

NAČIN FAKTURIRANJA STORITEV:

1.Primer:	<p>Storitev opravi slovensko podjetje na zgradbi v Italiji za italijansko podjetje. DDV mora biti obračunan in plačan v Italiji. Slovenski podjetnik bo izstavil račun brez DDV-ja.</p> <p>Italijanski podjetnik bo samofakturiral in registriral po poznanem sistemu (reverse charge). Slovensko podjetje se ni dolžno registrirati kot zavezanec za DDV.</p>
2. Primer:	<p>Slovensko podjetje opravi storitev ali zgradi stavbo v Italiji za fizično osebo, to je privatnika. DDV se bo plačal v Italiji. V kolikor fizična oseba ne more plačati direktno DDV-ja državi, bo moral to storiti slovenski podjetnik.</p> <p>Zato je potrebno, da se identificira za DDV v Italiji (člen 35 ter zakona 633/1972), kar pomeni, da bo moral zaprositi za italijanski številko DDV in nato plačati DDV na opravljeno storitev v Italiji.</p>

REGISTRACIJA SLOVENSKEGA PODJETJA ZA NAMENE DDV V ITALIJI

Prošnjo se predstavi v papirnati obliki davčnemu uradu v Pescari in priloži sledeče dokumente:

- Izpis iz sodnega/poslovnega registra AJPES
- Potrdilo FURS o identifikacijski številki za namene DDV v Sloveniji
- Fotokopijo osebnega dokumenta
- Potrdilo AJPES-a o standardni klasifikaciji dejavnosti podjetja
- Prevod vseh prilog
- Davčna uprava potrebuje približno 30 do 40 dni za odgovor

GLAVNE OBVEZE ZAVEZANCA ZA DDV V ITALIJI:	<ul style="list-style-type: none">- Mesečno ali tromesečno obračunanje in plačilo DDV, odvisno od višine prometa poslov.- Letno poročilo (do 28. februarja) in letna napoved (do 30. septembra) – se pošljejo elektronsko na davčno upravo.- Podjetje ni dolžno odpreti tekočega računa v Italiji.
---	--

DAVČNE STOPNJE ZA DDV V ITALIJI:	<ul style="list-style-type: none">- 4% za gradnjo ali nakup prve hiše ali stanovanja. Izjavo, da gre za prvo hišo, ki je obvezujoča za lastnika-naročnika del, mora slednji izročiti izvajalcu. V primeru napačne izjave, bo moral lastnik plačati razliko in globe, čeprav bo davčna uprava za prekršek kaznovala izvajalca del.- 10% za gradnjo drugih stanovanjskih zgradb. Ta stopnja velja tudi za vsa popravila, redna in izredna, kot tudi za prenovitve.- 22% za gradnjo poslovnih objektov: industrijskih, obrtnih, trgovskih. Velja splošno za vse storitve tako obrtne kot tudi profesionalne.
----------------------------------	---

4) DAVČNE OBVEZNOSTI ZA DAVEK OD DOBIČKA

Davki od dobička so sledeči:

IRPEF (imposta sul reddito delle persone fisiche)	Ta davek plačujejo fizične osebe.
IRES (imposta sul reddito delle persone giuridiche)	Plačujejo kapitalske družbe.
IRAP (imposta sul reddito delle attività produttive)	Plačujejo samostojna podjetja, osebne družbe in kapitalske družbe.
DAVKI OD DOBIČKA	Davke od dobička se obračuna enkrat letno na podlagi bilance in se jih prijavi z davčno napovedjo. Plačajte se s samoobdavčitvijo z obrazcem F24. Rok za plačilo za preteklo leto je po navadi 16. junij (če ni odlogov). Obstaja možnost plačila davkov tudi na obroke. Davčno napoved za preteklo leto je treba poslati elektronsko na davčno upravo do 30. septembra.
VIŠINA DAVKOV:	<ul style="list-style-type: none">- 27,5% IRES je stalna davčna stopnja za kapitalske družbe, poleg 3,9% IRAP-a.- 23% IRPEF je začetna stopnja za fizične osebe. Omenjena stopnja se viša z ozirom na višino dohodka. Najvišja stopnja znaša 43% za dohodek preko 75.000,00 €.
<i>Vsi zakoni, ki urejajo predpise z gornjo normativo so zbrani v skupnem besedilu iz leta 1986 št. 917. Enotno besedilo se sproti prilagaja novim zakonom, ki vnašajo spremembe davčnih pravil.</i>	

OBLIKE VODENJA KNJIGOVODSTVA

V enotnem besedilu št. 917 / 1986 so med drugim tudi predpisi o oblikah vodenja knjigovodstva.

- Samostojna podjetja: do 30.000 € prometa ne plačajo DDV-ja. Plačajo samo davek od dobička v višini 5%, ne vodijo knjigovodstva. Ob koncu leta sestavijo davčno napoved.

SAMOSTOJNA PODJETJA IN OSEBNE DRUŽBE	Od 30.000,00 € do 400.000,00 € prometa (obrt) in 700.000,00 € (trgovina in druge dejavnosti), imajo možnost voditi enostavno knjigovodstvo . Bistvo poenostavitve, ki je v tem sistemu predvidena je ta, da je knjiženje v register za obveze DDV tudi baza za obračunanje in plačilo davka od dobička. Ko podjetja presežejo gornji promet, morajo obvezno voditi dvostavno knjigovodstvo.
KAPITALSKE DRUŽBE :	Lahko vodijo samo dvostavno knjigovodstvo , ne glede na višino prometa. Za dvostavno vodenje knjigovodstva je obvezno voditi poleg knjig za DDV še dnevnik, glavno knjigo, knjigo osnovnih sredstev in inventarno knjigo. Kapitalske družbe morajo voditi še družbene knjige , ki so predvidene po civilnem zakoniku, in sicer knjigo upravnega odbora, knjigo občnega zbora (skupščine) in knjigo nadzornega odbora (revizorjev), kjer je po zakonu predvideno (ali zaradi oblike družbe, ali zaradi višine družbene glavnice, ali ker je tako družba sama želela).

STALNA POSLOVNA ENOTA

STALNA POSLOVNA ENOTA (stabile organizzazione)	Gre za stalno poslovno enoto, kadar tuje podjetje opravlja v Italiji neko dejavnost preko stalnega sedeža. Definicija predvsem zavzema: <ul style="list-style-type: none">- vodstveni sedež- podružnico- delavnico- urad- gradbišče, kadar dela trajajo več kot 12 mesecev
<i>Obstoj stalne poslovne enote je dokazan, če ima ta, poleg drugih opravil, tudi možnosti sklepanja in podpisovanja pogodb.</i>	
STALNA POSLOVNA ENOTA JE DOLŽNA:	<ul style="list-style-type: none">- se prijaviti na Trgovinsko zbornico- voditi knjigovodstvo kot katerakoli druga italijanska kapitalska družba- opravljati davčne obveznosti po italijanskih predpisih, vključno z davčno napovedjo- dohodek, ki nastane iz poslovanja davčne enote, se prijavi v Italiji.

KAJ PRIJAVI STALNA POSLOVNA ENOTA S SEDEŽEM V ITALIJI NATO V SLOVENIJI?	Dohodek se prenese v bilanco matične družbe in davek, plačan v Italiji, se šteje za dokončnega.
---	---

POVZETEK:

- Izbira vrste dejavnosti in s tem v zvezi obliko in vrsto podjetja, s katerim opravljati posle:
 - identifikacijska številka: enkratni posli, brez organiziranosti;
 - ustanovim stalno poslovno enoto: imam organizacijo v državi, odgovorno je vedno matično podjetje, ki deluje v tujini;
 - ustanovim podjetje: nova pravna oseba, ki deluje avtonomno na tržišču, matična družba ima nadzor kot član.
- Dobiti ustrezno lokacijo za sedež in za opravljanje dejavnosti;
- Preveriti vse administrativne obveznosti:
 - Morebitna občinska dovoljenja;
 - Poklicne kvalifikacije.
- Vzpostaviti računovodsko službo, direktno v podjetju ali preko zunanjega svetovalca:
 - Identifikacijska številka: samo obračun DDV mesečno ali tromesečno;
 - Stalna poslovna enota in podjetje: DDV mesečno ali tromesečno in redno knjigovodstvo, na podlagi katerega se letno plačuje davek od dobička.
- Transfertne cene: v Italiji je velik nadzor nad transfertnimi cenami med hčerinskimi družbami. Oktobra 2010 je bil sprejet odlok, na podlagi katerega kontrolirana podjetja javijo davčnemu uradu sistem obračunavanja cen. Na podlagi slednjega podjetje ni podvrženo globam v primeru pregledov.

2. MOBILNOST DELOVNE SILE

DIONISIO GHERBASSI,

Svetovalec za delo in vodja urada za plače Servis d.o.o. srl

UVOD

Globalizacija in ekonomska kriza neprestano spreminjata razmerja v delovnem svetu. Številna podjetja se širijo v tujino in pridejo v stik z različno realnostjo evropskih in neevropskih držav ter na tak način preselijo lastne dejavnosti.

Namen tega priročnika je seznaniti slovenska podjetja z obveznostmi pri vstopu v Italijo evropskih ali izvenevropskih delavcev in s pravilnim upoštevanjem italijanskih predpisov, ki jih narekuje evropska uredba za mednarodno premestitev zaposlenih ali samozaposlenih pri opravljanju storitev.

Tematika dela spada v delovno pravo. To je zelo kompleksna problematika, sestavljena iz številnih predpisov, ki ščitijo delavce, ne samo z ekonomskega vidika, ampak tudi z vidika njihove svobode, dostojanstva in osebnih značilnosti.

Predmet delovnega prava je podrejeno delovno razmerje.

Razni viri predpisov, ki se med seboj prepletajo, urejujejo delovna razmerja. Te vire lahko delimo v tri skupine:

1. Mednarodni viri
2. Državni viri
3. Pogodbeni viri

Mednarodni predpisi so del italijanskega delovnega prava na podlagi člena 10 italijanske ustave in so skladni z državnimi zakoni.

Poleg mednarodnih predpisov imamo še pravo Evropske unije, ki ga mora Italija upoštevati in izvajati kot članica EU.

Italijanska zakonodaja potrjuje evropska določila z aktom (zakonom).

Med državne predpise uvrščamo ustavna določila. Nekatera določila upoštevajo osnovna načela, ki odgovarjajo direktivam za zaščito dela, druga urejujejo ekonomski vidik plače,

ostala pa pravila določanja plače. Na vsak način je cilj vseh predpisov zaščita najšibkejšega oseba v delovnem okolju, torej zaposlenega.

Delovno razmerje urejujejo tudi pogodbeni viri, ki jih sestavljajo državne kolektivne pogodbe. Organizacije delodajalcev in delavcev sklenejo pogodbe na vsedržavni ravni in te so lahko dopolnjene s pogodbami, ki so upoštevane na lokalni ravni – Dežela in Pokrajina – ali pa na podjetniški.

V teh predpisih so vključene tudi okrožnice pristojnih ministrstev in socialnih zavodov. V delovno pravo lahko poseže Kasacijsko sodišče, Sekcija Delo, ki zagotavlja enotno izvajanje in interpretacijo pravnih predpisov, večkrat tudi s protislovnimi sodbami.

Obširnost in kompleksnost delovnih predpisov zahteva tudi določene strokovnjake, ki so visoko specializirani kot so to svetovalci za delo.

Ti strokovnjaki, prisotni v našem podjetju, skupaj še z drugimi, kot so odvetniki, davčni svetovalci in računovodje so edini, ki lahko obravnavajo tematiko dela.

Evropska uredba in italijanska zakonodaja zahtevata, da zaposleni v evropskih in neevropskih podjetjih, ki delajo v Italiji, prejmejo enako plačo kot italijanski zaposleni.

Evropska komisija zahteva, da države članice pregledajo dejansko enakovrednost delovnih pogojev - še posebno izvajanje minimalne plače - ki jih predvidevajo kolektivne pogodbe.

Trenutno obstaja v Italiji pribl. 400 državnih kolektivnih pogodb. Nobena druga evropska država nima tolikšnega števila pogodb.

Prav zaradi tega se je treba dobro seznaniti s predpisi in pogodbami, ki pridejo v poštev za teritorij, kjer bodo zaposleni delali. To z namenom, da se podjetja izognejo morebitnim sankcijam pristojnih organov.

PROSTO KROŽENJE DELAVCEV

Sedanji člen 45 Pogodbe o delovanju Evropske unije predvideva jamčenje prostega pretoka delavcev, člen 48 pa pripisuje evropskemu pravilniku posluževanje koordinacijskih ukrepov državnih sistemov za socialno varnost. Na tak način se jamči premeščenim delavcem možnost prostega pretoka in se zniža tveganje za izgubo pravice socialnega zavarovanja, ki pripada delavcu v zvezi z že opravljenim delovnim obdobjem in zakonodaje države članice.

UREDBA (CEE) ŠT.1408/1971 IN IZVAJALNA UREDBA (CE) ŠT.574/1972	<ul style="list-style-type: none">- Vključena so Pravila o koordinaciji socialne varnosti- Ti 2 uvedbi, sta bili zamenjani z novimi določili z uredbo (CE) št. 883/2004 in z izvajalno uredbo (CE) št. 987/2009, ki sta stopili v veljavo s 1. majem 2010;- Nista celotno razveljavljeni, ampak ostajata v veljavi za države, ki so sprejele sporazum EGP (Evropski Gospodarski Prostor).
UREDBA (CE) 883/2004:	Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Danska, Estonija, Finska (tudi otoki Aland), Francija in čezmorski otoki, Nemčija, Grčija, Irska, Italija, Litva, Latvija, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Združeno kraljestvo (Velika Britanija in Severna Irska ter Gibraltar), Češka, Romunija, Slovaška, Slovenija, Španija (tudi Kanarski otoki), Švedska in Madžarska.
UREDBA (CEE) 1408/1971:	Islandija, Liechtenstein, Norveška, Švica in Grenlandija.

NAČELA ZA ZAKONODAJNO IZVAJANJE:	<ul style="list-style-type: none">- zaposlena ali samozaposlena oseba je podvržena zakonodaji države, v kateri opravlja svojo dejavnost (princip teritorialnost zavarovalne obveznosti)- državni uslužbenec je podvržen zakonodaji države, kateri pripada administracija- odškodnina za brezposelnost je v breme državi, v kateri delavec stanuje
IZJEME NAČELA TERITORIALNOSTI (napotitev v tujino zaposlene ali samozaposlene osebe):	<ul style="list-style-type: none">- za maksimalno obdobje 24 mesecev- osebkni morajo pridobiti pri ZZZS obrazec A1*
* Obrazec A1 potrjuje, da je osebek vključen v sistem socialne varnosti v Sloveniji (ga izdaja Zavod za Zdravstveno Zavarovanje Slovenije)	

<p>Uredba 883/2004:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obdrži se zakonodaja rojstne države za prvih 24 mesecev premestitve - ostaja možnost napotitve za daljše obdobje v primeru izrednega dogovora preko Ministrstva države članice EU - ko delavec zaključi obdobje napotitve, ni mogoče odobriti novega obdobja napotitve za istega delavca v istem podjetju v isti državi članici EU, dokler od izteka prejšnjega obdobja napotitve ne pretečeta vsaj dva meseca; - zaposlena oseba, ki bo napotena na delo v drugo državo članico EU, bo morala biti že vsaj en mesec pred začetkom napotitve vključena v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji (ni potrebno, da je že en mesec pred napotitvijo pri istem delodajalcu, ki jo bo napotil na delo v tujino). - samozaposlena oseba mora opravljati podobno delo v državi napotitve in v Republiki Sloveniji. - samozaposlena oseba mora vsaj dva meseca pred začetkom napotitve opravljati dejavnost ter biti vključena v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji. <p>Uredba 987/2009 o določitvi pravil za izvajanje Uredbe 883/2004 ureja podrobnosti v zvezi člena osnovne uredbe.</p>
-------------------------	--

EVROPSKA UREDBA 71 Z DNE 16. DECEMBRA 1996 UREJUJE MEDNARODNO IZVAJANJE STORITEV

Navedeno uredbo se izvaja za napotene zaposlene za mednarodno opravljanje del in določa, da se zaradi delovnih pogojev in zaposlitve v delovnem razmerju napotenega delavca upoštevajo pravila države, v kateri opravlja delo.

<p>S TO DIREKTIVO SI EVROPSKI SVET ZASTAVLJA DVA CILJA</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. zaščititi notranja podjetja pred konkurenco tujih podjetij 2. zaščititi dejavnost notranjih delavcev in zaščititi podjetja, ki jih zaposlujejo
<p><i>V Italiji se je direktiva udejanila z Zak. odlokom 25. februarja 2000, št. 72, v kateri je še dodano spoštovanje kolektivne pogodbe in je s tem povzročila interpretacijske težave.</i></p>	

<p>DRŽAVA GOSTITELJICA JE ODGOVORNA ZA KONTROLO, DA NAPOTENEMU DELAVCU PRIPADAJO VSE PRAVICE, KI SO V NJEJ PREDVIDENE. TE SO:</p>	<p>1) maksimalni delovni čas in minimalni počitek (v Italiji 40 ur tedensko in 11 ur dnevno); 2) minimalni plačani letni dopust (v Italiji 4 tedne); 3) minimalne urne postavke, tudi za nadurno delo (upoštevamo kolektivno delovno pogodbo v veljavi v državi gostiteljici za isti sektor); 4) pogoji za posredovanje dela delavcev, zlasti kadar gre za delavce, ki jih zagotovijo podjetja za začasno zaposlovanje; 5) zdravje, varnost in higiena pri delu; 6) varnostni ukrepi glede pogojev za delo in zaposlitev za noseče ženske ali ženske, ki so pred kratkim rodile, za otroke in mlade; 7) enako obravnavanje moških in žensk in druge določbe o nediskriminaciji. V primeru montaže ali inštalacije neke opreme, ki traja manj kot osem dni, ne upoštevamo zgoraj navedenih točk o plači in dopustu.</p>
<p><i>To pa ne velja v primeru sledečih gradbenih del</i></p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - izkopi; - zemeljska dela; - gradnja v ožjem pomenu besede; - montaža in demontaža montažnih elementov; - napeljave ali instalacije; - predelave; - prenova; - popravila; - demontaža dela; - rušenje; - vzdrževanje; - manjša vzdrževalna dela, pleskanje in čiščenje - sanacijska dela.

MINIMALNA PLAČA

Minimalno plačo določajo socialni partnerji, to so sindikalne organizacije delodajalcev in delavcev. Italijanska Ustava posveča pozornost delu na splošno, še posebno pa podrejenemu delu in pri tem ščiti določene socialne pravice, kot so pravica do zadostnega dohodka, pravica do tedenskega počitka in plačanega dopusta, pravica enakopravnosti delavk in mladoletnih ter pravica do samega dela.

Poglejmo nekatere primere minimalne plače po KP po sledeči osnovi za prispevke:

<p>OBRTNIKI - KOVINSKI SEKTOR Pogodba za delavce obrtnih podjetij, ki delajo v sektorjih: ključavničarstvo, struganje in montiranje, termične in električne inštalacije...</p>	<table> <tr> <td>Navaden delavec</td> <td>€ 1.264,83</td> </tr> <tr> <td>Kvalificirani delavec</td> <td>€ 1.328,08</td> </tr> <tr> <td>Specializirani delavec</td> <td>€ 1.380,17</td> </tr> </table>	Navaden delavec	€ 1.264,83	Kvalificirani delavec	€ 1.328,08	Specializirani delavec	€ 1.380,17
Navaden delavec	€ 1.264,83						
Kvalificirani delavec	€ 1.328,08						
Specializirani delavec	€ 1.380,17						

INDUSTRIJA - KOVINSKI SEKTOR	Navaden delavec	€ 1.266,57
	Kvalificirani delavec	€ 1.545,50
	Specializirani delavec	€ 1.724,89
OBRTNIKI - GRADBENIKI Pogodba namenjena obrtnim podjetjem, ki se ukvarjajo z gradnjo, vzdrževanjem in popravili, oblaganjem, barvanjem...	Navaden delavec	€ 1.542,97
	Kvalificirani delavec	€ 1.700,96
	Specializirani delavec	€ 1.858,69
OBRTNIKI - INDUSTRIJA	Navaden delavec	€ 1.534,74
	Kvalificirani delavec	€ 1.708,88
	Specializirani delavec	€ 1.844,71
<i>Zneski plače se nanašajo na regijo Furlanijo Julijsko krajino in Tržaško pokrajino, saj se državno minimalno plačo lahko poviša na podlagi deželnih in pokrajinskih kolektivnih pogodb.</i>		

V gradbeništvu moramo dodati še stroške gradbeniške blagajne (v ital. cassa edile). Gradbeniška blagajna: to je ustanova, ki je vezana izrecno na gradbeni sektor in preko katere se izplačuje uslužbencu božičnico in dopust.

Mesečno mora delodajalec plačati pokrajinski gradbeniški blagajni za gradbišče, v katerem potekajo dela, znesek, ki se ga izračuna na podlagi delovnih ur, zaposleni pa prejme izplačilo dvakrat na leto.

Gradbena blagajna je na podoben način prisotna tudi v Franciji, Avstriji in Nemčiji. Komisija italijanskih blagajn je podpisala sporazum z nemško blagajno (Soka-Bau), avstrijsko (Buak) in francosko (Ucf) z namenom, da bi preprečili dvojno plačevanje, in to pod pogojem, da delodajalec plača krajevni blagajni omenjene zneske. Trenutno ni podobnega sporazuma s Slovenijo.

GRADBENA BLAGAJNA - MESEČNI PRISPEVKI V BREME PODJETJU

Poglejmo mesečne prispevke v breme podjetju in zneske, ki jih prejmejo zaposleni. Znesek je obračunan na podlagi povprečne plače za celoten delovni mesec, ne da bi pri tem upoštevali morebitne nadure, ampak upoštevajoč kvalifikacijo delavcev in minimalno plačo v Tržaški pokrajini.

Upoštevati je treba vedno minimalno plačo in pogodbene predpise, ki so v veljavi v deželi in pokrajini, kjer delajo delavci. Večkrat se spreminjajo od dežele do dežele.

Plača in prispevki, ki so spodaj zapisani, se nanašajo na oktober 2014.

Gradbeniki-obrtniki:

NAVADEN DELAVEC	mesečni prispevek v breme podjetja € 394,88 od teh € 219,00 so dodeljeni delavcu;
KVALIFICIRANI DELAVEC	mesečni prispevek v breme podjetja € 435,57 od teh € 241,57 so dodeljeni delavcu;
SPECIALIZIRANI DELAVEC	mesečni prispevek v breme podjetja € 476,10 od teh € 264,05 so dodeljeni delavcu;

Gradbeniki-industrija:

NAVADEN DELAVEC	mesečni prispevek v breme podjetja € 392,78 od teh € 217,84 so dodeljeni delavcu;
KVALIFICIRANI DELAVEC	mesečni prispevek v breme podjetja € 437,60 od teh € 242,69 so dodeljeni delavcu;
SPECIALIZIRANI DELAVEC	mesečni prispevek v breme podjetja € 472,52 od teh € 262,06 so dodeljeni delavcu;

Napoteni delavec ohrani svoje zavarovanje v državi zaposlitve za rok štiriindvajsetih mesecev. Glede obdavčenja pa takole.

Princip teritorialnosti: osebek je podvržen obdavčenju države, v kateri biva, za dohodke, pridobljene v tujini, pa tudi v državi, v kateri dela.

Srečamo se torej z že dobro poznanim dvojnim obdavčenjem.

Z 12. januarjem 2010 je stopila v veljavo konvencija med Republiko Slovenijo in Republiko Italijo, ki je bila podpisana v Ljubljani 11. septembra 2001. Ta preprečuje dvojno obdavčenje v zvezi z davki na dohodek in na premoženje in tudi davčne utaje.

5. ČLEN KONVENCIJE	Smatra gradbišče kot poslovno enoto le v primeru, da dela presegajo 12 mesecev.
15. ČLEN KONVENCIJE	Predvideva, da je delavec, bivajoč v Sloveniji, ki opravlja neko delo ali storitev v Italiji, obdavčen samo v Sloveniji, če izpolnjuje vse tri naslednje pogoje: <ul style="list-style-type: none">- osebek preživi v tujini manj kot 183 dni v letu (mišljeno od 1. januarja do 31. decembra);- osebek ni plačan s strani tujega podjetja;- stroški za osebo ne smejo pripadati morebitni podružnici ali sedežu v tujini (poslovna enota).

VARNOST IN HIGIENA PRI DELU

Glede varnosti in higiene pri delu upoštevamo pravila, ki veljajo za ista dela v Italiji. Za ustrezno dokumentacijo, ki je obvezna za to delo, (npr. varnostni plan - P.O.S. piano operativo di sicurezza, ocena tveganja - valutazione dei rischi, seznam zaščitnih sredstev - elenco dei dispositivi di protezione individuale D.P.I., itd.) glejmo naslednje poglavje brošure. Pri delu je potrebno, da vsaka oseba, odvisni ali neodvisni delavec, nosi "izkaznico", ki identificira zaposlenega in podjetje, v katerem dela.

NUJNO POTREBNI PODATKI:	
za zaposlene osebe:	za samozaposlene osebe:
- fotografija - osebni podatki (ime, priimek, datum rojstva) - ime podjetja - datum vpisa - podatki podnajemne pogodbe (če predvidena)	- fotografija - osebni podatki - podatki naročnika del

SOLIDARNA ODGOVORNOST

Solidarna odgovornost: če izvajalec del ne izpolnjuje dolžnosti, ki so predvidene po kolektivni pogodbi veljavni v Italiji ali splošni delovni zakonodaji, naročniku preti odgovornost za vse pomanjkljivosti izvajalca del.

OBSTAJAJO RAZLIČNE RAVNI SOLIDARNE ODGOVORNOSTI:	<ul style="list-style-type: none">- Odgovornost med naročnikom, izvajalcem del in morebitnim podizvajalcem, ki zadeva plače in prispevke ter velja dve leti od zaključka pogodbe;- Odgovornost med izvajalcem in podizvajalcem del, ki se nanaša na davčne odtegljaje, socialne prispevke in zavarovalne premije. To ne zadeva naročnika.- Solidarna odgovornost za nezgode pri delu, za katero odgovarja naročnik skupaj z izvajalcem del ter z vsemi morebitnimi podizvajalci. To velja za vse nezgode, za katere zaposleni izvajalca ali podizvajalca ne prejmejo nadomestila pristojnih zavodov.
---	--

POVZETEK

Potrebna dokumentacija za delo v Italiji:

- Obrazec A 1: ta obrazec potrjuje, da je delavec podvržen plačevanju zavarovalnih stroškov v Sloveniji (ga izdaja Zavod za Zdravstveno Zavarovanje Slovenije);
- Dokumentacija o obstoju delovnega razmerja;
- Vpis podjetja v sodni register;
- Kopija podpisane pogodbe med strankama;
- Seznam zaščitnih sredstev (čevlji, rokavice, čelada, očala, itd.);
- Potrdilo skladnosti orodja in opreme;
- Potrdilo opravljenih tečajev;
- Seznam napotениh uslužbencev (sporočiti na pristojni policijski urad pred vstopom v Italijo);
- Podatki odgovornega za varnost pri delu v slovenskem podjetju;
- Potrdilo o plačanih davkih in prispevkih (ga izdaja Davčna Uprava).

V primeru, da napoteni delavci niso slovenski državljani, morajo ti pred vstopom v Italijo pridobiti potrebno avtorizacijo.

Zaposleni ali samozaposleni tuji delavci (to pomeni izven EU) morajo pridobiti tudi dovoljenje za bivanje v Italiji, ki ga izda pristojni urad.

Slovensko dovoljenje za bivanje ne velja v Italiji. (Prošnjo za dovoljenje za bivanje mora predstaviti delavec osebno, to stane € 74,80 za 3 mesece, € 154,80 od treh mesecev do enega leta in € 174, 50 do dveh let, € 274,50 v primeru napotitve vodilnih kadrov)

Prošnjo za pridobitev zgoraj omenjenega dovoljenja mora predstaviti delodajalec italijanske pravne osebe (to so podjetja), **privatnik** pa tega ne more predložiti.

3. VARNOST PRI DELU

BOŠTJAN STARC,

Zunanji sodelavec pri podjetju Servis d.o.o. srl

UVOD

Za katerokoli podjetje, italijansko ali tuje, ki namerava poslovati v Italiji, je v zdajšnjem času priporočljivo, ali bolje obvezno, investirati tudi v varnost pri delu. To velja zlasti za obrtna in industrijska podjetja, v prvi vrsti v gradbenem sektorju.

Številni so razlogi, da je resna in dejanska obravnava problematike varnosti na delovnem mestu nujna.

V prvi vrsti nova, zelo specifična zakonodaja v Italiji, ki je stopila v veljavo leta 2008 in ki so jo v zadnjih letih še izpopolnili z dodatnimi predpisi. Slednja ni nastala samo z namenom, da se zmanjša število nezgod na delu, vendar si zastavlja tudi cilj, da ostanejo na tržišču samo tista podjetja, ki skrbijo za zdravje svojih delavcev, ki osebje stalno usposablja, ki redno plačujejo davke in prispevke.

V ta namen so za pomanjkljivosti predvidene stroge kazni, ki so kazenske narave in niso v bistvu nikoli nižje od tisoč evrov, marsikdaj pa mnogo višje. V primeru hude nesreče in dokaza direktne krivde delodajalca je celo možna omejitev osebne prostosti. Obenem je predvidena tudi začasna prekinitev gradbišča ali delovne dejavnosti, kar zna povzročiti še večje stroške in težave.

To se lahko zgodi tudi tedaj, ko so prekrški samo dokumentalnega značaja. Samo po sebi to lahko izpade kot absurdno, saj "papir ne reši pred delovno nezgodo". Je pa indirektni pokazatelj, da podjetnik skrbi za problematiko varnosti in vanjo vlaga. Bodoči (če že ne sedanj) izgledi so pravzaprav v smeri, da "brez papirja ni vstopa na gradbišče in na tržišče".

Podjetja, ki se ne bodo prilagodila zakonodaji, bodo tako ostala "na robu" dogajanja, saj ne bodo mogla sodelovati pri večjih poslih, tudi za manjše posle pa bodo pod stalnim pritiskom kake inšpekcije in izpostavljeni kazenskim postopkom.

Seveda ne manjkajo domiselni podjetniki, ki se skušajo po legalnih ali ilegalnih poteh izogniti zakonskim obveznostim. Med temi triki je zaposlovanje na črno postalo prava ruska ruleta: ko ustrelj, padejo kazenski postopki in tudi desetisočaki kazni.

Tudi novi trend, da se podjetja namesto lastnih uslužbencev poslužujejo avtonomnih podjetnikov, je kar tvegan in ga javne uprave skušajo omejiti. Avtonomni delavec je po definiciji samostojen, torej "nima gospodarjev", dela s svojo opremo in predvsem na lastno odgovornost. Prav ta aspekt pozorno preverjajo razne inšpekcijske službe; če ugotovijo dejansko odvisnost avtonomnega delavca od naročnika, tudi na podlagi domnevnih elementov (delovni urnik, uporaba opreme naročnika, honorar na uro itd.), lahko osporavajo in kaznujejo prikrito delovno razmerje.

Investicija v varnost pri delu je torej potrebna. Pri javnih delih je celo obvezno, da mora v pogodbi oz. predračunu vsako podjetje obračunati "stroške za varnost pri delu" v višini nekaj odstotkov celotnega zneska del. Primerno bi bilo, da se tak pristop upošteva tudi za privatna dela, tako da tudi naročnik nosi vsaj del bremena, bodisi za formalne obveznosti (dokumentacija, tečajji, itd.), bodisi za konkretno zagotavljanje varnosti. Kajti jasno je, da ima varnost svojo ceno, zdravje delavcev pa nima cene.

V naslednjih straneh bomo na kratko pogledali, kakšne so osnovne obveznosti v zvezi z varnostjo pri delu v Italiji. Če tem dodamo še aktiven nadzor delodajalca nad delom ter dobro voljo delavcev, ki vestno nosijo sredstva za individualno zaščito, bo postalo delo v Italiji dober posel.

PREDPOGOJ

Predpisi glede varnosti pri delu v Italiji izhajajo iz evropske zakonodaje, enako seveda velja tudi za Slovenijo.

To pa ne pomeni, da "če sem v Sloveniji uredil vso dokumentacijo, lahko delam tudi v Italiji"!

Tak pristop je med slovenskimi podjetniki kar razširjen, ampak napačen. Zakonodaji Italije in Slovenije na temo sta si sicer podobni, nista pa enaki.

Italijanski inšpektorji **ne sprejmejo dokumentacije v slovenskem jeziku**, prav tako ni možen izgovor, da v Sloveniji določene obveznosti niso predvidene (npr. tečaj za postavljanje gradbenih odrov).

Zato je bistvenega pomena, da slovenski podjetnik vsaj v glavnih obrisih pozna italijansko zakonodajo.

ZAKONODAJA

Vsak, ki želi na italijanskem ozemlju odpreti podjetje ali opravljati dela, se mora zavedati, da obstaja cela serija obveznosti v zvezi z varnostjo pri delu in da so v primeru kršitve predpisov predvidene težke kazni.

ZAKONODAJA O VARNOSTI PRI DELU - ZAK.ODL. ŠT. 81/2008	Enotno besedilo o varnosti pri delu (Testo unico sulla sicurezza del lavoro) - v enem samem besedilu so združeni skoraj vsi prej obstoječi predpisi na temo varnosti pri delu.
KDO MORA SPOŠTOVATI PREDPISE ENOTNEGA BESEDILA?	Zak. Odlok 81/2008 morajo spoštovati vsa podjetja, ki zaposlujejo osebe, ne glede na obliko delovnega razmerja (zaposleni, družinski sodelavci, avtonomni delavci, delavci na projekt, vajenci itd.), in sicer v kateremkoli sektorju dejavnosti in za katerokoli tipologijo tveganja na delovnem mestu. Večina predpisov je namenjenih delodajalcu (datore di lavoro), to se pravi fizični osebi, ki nosi odgovornost pri organizaciji dejavnosti, pri odločitvah in pri izbiri investicij. Tudi avtonomni delavci (s.p.ji brez zaposlenih) imajo določene obveznosti, ki so vezane predvsem na izvajalska dela (appalto).

Delodajalec ima sledeče temeljne obveznosti:

OCENA TVEGANJA (valutazione dei rischi)	Delodajalec mora preveriti vsa tveganja , ki potencialno lahko ogrožajo zdravje delavcev pri dejavnosti podjetja.
MED TVEGANJA ZA VARNOST IN ZDRAVJE DELAVCEV, KI JIH JE TREBA OCENITI, SPADAJO:	Hrup in tresljaji (vibracije) Biološki agenti Kemijski agenti Ročno dvigovanje materialov Delo na videoterminalih Delo, ki ga opravljajo nosečnice, mladoletniki, posojeni delavci Delo tujcev, ki ne poznajo italijanskega jezika Stik z azbestom Delovni stres

Oceno tveganja formalno opravi delodajalec, je pa dejansko obvezno, da se poslužuje tehnika, ki mu pri tem pomaga. Podjetje lahko izbira med dvema variantama.

DOKUMENT O OCENI TVEGANJA (DOCUMENTO DI VALUTAZIONE DEI RISCHI)	Vsebina ocene tveganja ter vsi povezani ukrepi se odražajo v dokumentu, ki ga mora delodajalec popraviti in preurediti ob vsaki pomembnejši spremembi v podjetniški dejavnosti (novi stroji, bistveno povečanje števila uslužbencev, novi delovni prostori, itd.).
DOKUMENT O OCENI TVEGANJA PO STANDARDIZIRANIH POSTOPKIH (DOCUMENTO DI VALUTAZIONE DEI RISCHI SECONDO IL MODELLO DELLE PROCEDURE STANDARDIZZATE)	Mala podjetja, ki ne presegajo 50 zaposlenih (mednje se štejejo tudi družbeniki in družinski sodelavci), lahko namesto dokumenta o oceni tveganja pripravijo oceno tveganja po t.i. standardiziranih postopkih, in sicer na osnovi obrazca, ki ga je pripravilo Ministrstvo.
<i>Dokument o oceni tveganja mora imeti overovljen datum.</i>	

IMENOVANJE ODGOVORNEGA ZA VARNOST PRI DELU

To je druga bistvena obveznost delodajalca. Vsako podjetje **mora imenovati osebo, ki si prevzema odgovornosti v zvezi z varnostjo na delovnem mestu** in bo vodila t.i. Službo za preventivno in splošno zaščito ("Servizio prevenzione e protezione"). To osebo se na kratko označi z nazivom **R.S.P.P.**

<p>TUDI DELODAJALEC LAHKO V PRVI OSEBI OPRAVLJA FUNKCIJO ODGOVORNEGA ZA VARNOST PRI DELU, VENDAR POD SLEDEČIMI POGOJI:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - je pravni zastopnik podjetja; - podjetje nima več kot 30 delavcev (če gre za obrtno, industrijsko ali kmetijsko podjetje) oz. nima več kot 200 delavcev (za vsa ostala podjetja); - je uspešno opravil ustrezni izobraževalni tečaj (slednji traja 16 ur za podjetja z nizkim tveganjem, 32 ur za podjetja s srednjim tveganjem in 48 ur za podjetja z visokim tveganjem);
<p>KO NI TEH POGOJEV, MORA DELODAJALEC IMENOVATI "ZUNANJEGA" ODGOVORNEGA ZA VARNOST PRI DELU</p>	<p>Ta je npr. lahko poklicni tehnik, družbenik, zaposleni delavec. V tem primeru mora zunanji odgovorni spoštovati posebne pogoje oz. obiskovati posebne tečaje ki so vezani na dejavnost posameznega podjetja in trajajo od 60 do 120 ur.</p>
<p><i>Funkcijo zunanjega R.S.P.P. poklicno opravljajo določeni strokovnjaki (inženirji, tehniki za preventivo idr.). Za tuja podjetja je imenovanje zunanjega tehnika priporočljivo oz skoraj obvezno. Zunanji odgovorni za varnost pri delu v primeru hujših nezgod tudi kazensko odgovarjajo skupaj z delodajalcem. Slednji odgovarja v vsakem primeru.</i></p>	

IMENOVANJE OSEBJA S POSEBNIMI FUNKCIJAMI NA TEMO VARNOSTI PRI DELU

V vsakem podjetju je obvezno še imenovanje sledečih subjektov:

<p>1) ODGOVORNI ZA PRVO POMOČ IN OSTALI ZADOLŽENI ZA PRVO POMOČ</p>	<p>Gre za osebo, ki je usposobljena za prvo pomoč na osnovi specifičnega tečaja (trajanje 12 ur, za gradbince pa 16 ur), obenem pa mora vsaka 3 leta opravljati 4-urni izpopolnjevalni tečaj. Med drugim bo imela skrb, da je omarica za prvo pomoč vedno ustrezno oskrbovana z opremo, ki jo predvideva zakon.</p> <p>Pomagajo mu zadolženi za prvo pomoč, ko podjetje presega deset zaposlenih (vsaj en zadolženi na vsakih deset delavcev) oz. ko deluje v več delovnih enotah, kot npr. gradbišča (vsaj ena oseba za vsako gradbišče).</p>
--	--

<p>2) ODGOVORNI ZA PROTIPOŽARNO VARNOST, ZA UPRAVLJANJE EMERGENC IN ZA EVAKUACIJO</p>	<p>Tudi ta oseba mora biti ustrezno usposobljena; izobraževanje se razlikuje glede na dejavnost podjetja: pri podjetjih z nizkim požarnim tveganjem je predviden 4-urni tečaj (uradi, trgovine, majhne delavnice, itd.), v ostalih primerih traja tečaj 8 ur. Za najnevarnejše dejavnosti (npr. Uporaba eksploziva, elektrarne, naftne družbe itd.) je predviden še daljši, 16-urni izobraževalni tečaj. V vsakem primeru bo pristojna oseba skrbela za sredstva za gašenje ter morebitni plan za evakuacijo.</p> <p>Ob odgovorni osebi je treba imeti še druge zadolžene, in sicer vsaj enega za vsako gradbišče.</p>
--	--

Pri podjetjih z manj kot pet zaposlenimi se lahko za prvo pomoč in za protipožarno varnost usposobi tudi sam delodajalec. V tem primeru bo lahko slednji istočasno opravljal vse osnovne funkcije (RSPP, prva pomoč, protipožarna varnost).

<p>3) PRISTOJNI ZDRAVNIK ZA DELO (medico competente)</p>	<p>Specializirani zdravnik je imenovan takrat, ko delodajalec ugotovi določene profile tveganja, zaradi katerih morajo biti delavci podvrženi občasnim zdravniškim pregledom. Pristojni zdravnik postane neke vrste svetovalac podjetja, saj bo poleg pregledov svetoval podjetniku vse ukrepe, ki bi izboljšali zdravje na delovnem mestu.</p> <p>Zdravnik: Opravlja periodične zdravniške preglede delavcem Enkrat letno obiše delovne prostore oz. gradbišča</p>
---	---

Pozor: periodičnost zdravniških pregledov je v Italiji različna kot v Sloveniji. Npr. Gradbeni delavci morajo opraviti pregled vsako leto. Obvezno morajo imenovati zdravnika vsa gradbena, industrijska in obrtniška podjetja, pri trgovskih, gostinskih in servisnih dejavnostih pa je treba obveznost imenovanja zdravnika obravnavati primer za primerom.

<p>4) DRUGE OBVEZNE ODGOVORNE FIGURE</p>	<p>Določene delovne dolžnosti lahko opravljajo samo ustrezno usposobljeni delavci. Mednje spadajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadolženi za montažo in demontažo gradbenih odrov; - zadolženi za upravljanje viličarjev; - zadolženi za delo na zračnih ploščadih - odgovorni za izvajanje sistema H.A.C.C.P. pri podjetjih, ki upravljajo z živili <p>Za omenjene odgovorne osebe so predvideni obvezni tečaji ter sankcije v primeru opravljanja teh dejavnosti brez predpisane izobrazbe.</p>
---	---

Dejstvo, da so nekateri tečaji obvezni pogosto privede do tega, da se podjetja na italijanskih gradbiščih pogosto poslužujejo specializiranih podjetij, ki npr. postavljajo odre oz. uporabljajo lastne viličarje, dvigala idr.

PREDSTAVNIK DELAVCEV ZA VARNOST PRI DELU IN IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV

Po zakonu je tudi predvideno, da mora biti v vsakem podjetju izvoljen "**predstavnik delavcev za varnost pri delu**", ki bo delodajalcu ob strani za vse problematike, vezane na varnost pri delu.

Glede na to, da slednjega izvolijo delavci v podjetju, ima delodajalec zgolj **obveznost, da jih ustrezno obvesti o pravici izvolitve**.

A) DELAVCI IZVOLIJO SVOJEGA PREDSTAVNIKA	Predstavniku mora delodajalec nuditi udeležbo na 32-urnem izobraževalnem tečaju, hkrati pa mora javiti njegovo ime pristojnim organom
B) DELAVCI SE ODLOČIJO, DA MED NJIMI NE BODO IZBRALI PREDSTAVNIKA	V tem primeru je podjetju po uradni poti dodeljen " teritorialni predstavnik delavcev ", ki ga izberejo sindikalne organizacije delavcev in delodajalcev. Teritorialni predstavnik je zunanja odgovorna oseba, ki bo lahko preverjala stanje varnosti pri delu znotraj posameznih podjetij. Teritorialni predstavnik delavcev še ni bil uveden za vse dejavnosti. Trenutno je ta odgovorna oseba operativna v gradbeništvu in obrtništvu. Podjetja, ki se poslužujejo teritorialnega predstavnika delavcev, ga morajo kontaktirati vsaj enkrat letno in se z njim domeniti za sestanek.
<i>Izvolitev ali imenovanje predstavnika, lastnega ali teritorialnega, je predvidena tudi v primeru, da ima podjetje enega samega delavca.</i>	

IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV

Poleg izobraževanja delavcev s posebnimi funkcijami (odgovorni in zadolženi za prvo pomoč, za protipožarno varnost idr.) mora vsak delavec obiskati "tečaj varnosti pri delu". Vsak delavec mora namreč biti ustrezno usposobljen za delo, ki ga opravlja.

Te tečaje predvideva nova zakonodaja iz leta 2011, ki je stopila v veljavo leta 2012.

PODJETJA, KI ZAPOSLUJEJO DELAVCE, SO RAZDELJENA V TRI SKUPINE	Podjetja z nizko stopnjo tveganja (pisarne, trgovine, gostilne itd...) Podjetja s srednjo stopnjo tveganja (kmetijstvo, prevozi itd.) Podjetja z visoko stopnjo tveganja (proizvodnja, obrtna dejavnost, gradbeništvo itd.)
GLEDE NA STOPNJO TVEGANJA SO PREDVIDENI TEČAJI Z RAZLIČNIM TRAJANJEM	Tečaji so razdeljeni na dva dela: a) izobraževanje o splošnih principih varnosti pri delu (za vsa podjetja trajajo 4 ure) b) specifično izobraževanje delavcev . Slednje se razlikuje glede na delo, ki ga vsak delavec opravlja, v ta namen tečaj traja 4 ure (nizko tveganje), 8 ur (srednje tveganje) ali 12 ur (visoko tveganje) . Skupno trajajo tečaji od 8 do 16 ur.

SPLOŠNA IZOBRAZBA DELAVCEV	Ne glede na zgoraj omenjene tečaje, mora delodajalec stalno obveščati in izobraževati svoje delavce bodisi o varnosti pri delu v podjetju (občasni sestanki), bodisi o uporabi posameznih strojev. V ta namen so predpisani občasni sestanki v podjetju , na katerih so prisotni delodajalec, odgovorni za varnost pri delu, odgovorni za prvo pomoč in protipožarno varnost, predstavnik delavcev in pristojni zdravnik.
----------------------------	--

Vse izobraževalne dejavnosti morajo biti ustrezno dokumentirane. V ta namen mora delodajalec hraniti vsa potrdila o prisotnosti na tečajih, zapisnike idr. Poleg tega je priporočljivo, da delavci podpišejo potrdilo o prejemu sredstev za individualno zaščito ter se v njem obvežejo, da bodo ta sredstva (čelado, rokavice, slušalke...) tudi uporabljali.

Omenjeni dokumentalni dokazi bodo bistveni v primeru nezgod na delovnem mestu ali odškodninskih tožb delavca, ko se bo moral podjetnik zagovarjati pred pristojnimi organi ali, v najhujših primerih, pred kazenskim sodnikom.

SANKCIJE

Sankcije v primeru kršitve raznih predpisov o varnosti so zelo stroge in kazenskega značaja.

NEKAJ PRIMEROV:	<ul style="list-style-type: none"> - v podjetju ni ocene tveganja: pripor od 3 do 6 mesecev, denarna kazen od 2.500 do 6.400 € - ni imenovan odgovorni za varnost pri delu: pripor od 3 do 6 mesecev, denarna kazen od 2.500 do 6.400 € - delavci niso ustrezno usposobljeni: pripor od 2 do 4 mesecev, denarna kazen do 4.000,00 €
<i>Zneski kazni se periodično dvignejo še za nekaj odstotkov (inflacija)</i>	

Sistem sankcioniranja v primeru kršitve je običajno sledeči:

INŠPEKTOR UGOTOVI NEPRAVILNOST IN DOLOČI DELODAJALCU TERMIN, DA TO KRŠITEV ODPRAVI. ISTOČASNO JAVI IME KRŠITELJA NA JAVNO TOŽILSTVO PRI PRISTOJNEM KAZENSKEM SODIŠČU.	<p>a) <u>podjetnik odpravi nepravilnost</u> V tem primeru mu bo inšpektor zadal minimalno možno denarno kazen in določil rok, do katerega naj kazen plača. Ob prejemu potrdila o plačilu bo sodišče arhivalo kazenski postopek.</p> <p>b) <u>podjetnik ne odpravi nepravilnosti ali ne plača kazni v predvidenem roku</u> Takrat začne teči kazenski postopek na sodišču, pri katerem se mora podjetnik braniti z zastopstvom odvetnika.</p>
---	--

IZVAJANJE DEL NA ITALIJANSKIH GRADBIŠČIH

Zaradi velikega števila nezgod so inšpekcije po gradbiščih najbolj pogoste, predvsem ko gre za velika gradbišča. Inšpekcije običajno vodijo lokalno Zdravstveno Podjetje (A.S.S.) in Inšpektorat za delo. Slednji večinoma preverja in kaznuje nepravilnosti v zvezi z zaposlovanjem delovne sile (neprijavljeni delavci, pomanjkanje ustrezne izobrazbe, pomanjkanje zdravniških pregledov itd.).

Zakonodaja predvideva, da morajo izvajalci del (in njihovi podizvajalci) predložiti naročniku ali glavnemu izvajalcu dokumentacijo, ki potrjuje, da spoštujejo pravila o varnosti pri delu. *Ta dokumentacija je predvidena v Prilogi XVII Zak. odl. 81/2008.*

Poleg potrdil, da so bile v podjetju imenovane odgovorne osebe za varnost (RSPP, odgovorni za prvo pomoč, za protipožarno varnost, pristojni zdravnik za delo, predstavnik delavcev) ter potrdila o opravljeni oceni tveganja, so specifično potrebni še sledeči dokumenti:

A) POTRDILO O VPISU V REGISTAR PODJETIJ ("VISURA CAMERALE")	Za slovenska podjetja je treba predložiti <u>redni izpis iz Sodnega / Poslovnega registra</u> , in sicer s prevodom v italijanščino. Rok veljavnosti potrdila je 3 mesece od izdaje.
B) POTRDILO O PLAČANIH DAVKIH IN PRISPEVKIH ("DURC")	Slednji se lahko identificira z ustreznim prevedenim potrdilom, ki ga izdaja Davčna uprava Republike Slovenije. Glede plačil zavarovalnih stroškov delavcev pa so <u>potrebni mednarodni obrazci A1</u> : vsak delavec bo dobil obrazec za dobo trajanja gradbišča.
C) VARNOSTNI NAČRT ("POS")	Gre za oceno tveganja posameznega gradbišča, v katerem so označeni glavni podatki o podjetju, seznam delavcev na gradbišču, profili tveganja, stroji, ki se jih uporablja in drugi podatki. Vsi podjetniki (razen avtonomnih delavcev), ki delajo na določenem gradbišču, morajo imeti svoj P.O.S. Ob tem obstaja še varnostni načrt celotnega gradbišča, oz. P.S.C., ki ga pripravi koordinator gradbišča (običajno inženir ali geometer). Koordinacija je obvezna v določenih primerih, za manjša dela pa ni potrebna. P.O.S. pa je vedno obvezen, razen za kratkotrajno dobavo opreme (fornitura). P.O.S. je ocena tveganja na posameznem gradbišču (za vsako gradbišče je treba imeti svoj P.O.S.). Dokument o oceni tveganja ocenjuje profile tveganja v splošni dejavnosti podjetja (spremeniti ga je treba le v posebnih primerih).

DRUGA DOKUMENTACIJA	<ul style="list-style-type: none"> a) Seznam sredstev za individualno zaščito b) Seznam napotnih delavcev in njihovi obrazci A1 c) Potrdilo o opravljenih izobraževalnih tečajih in zdravniških pregledih d) Potrdila o skladnosti orodja in opreme z evropskimi predpisi
<p><i>S predstavitvijo gornje dokumentacije se lahko podjetje smatra za tehnično in profesionalno sposobno za opravljanje del na gradbišču.</i></p> <p><i>V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da koordinator ne dovoli vstopa na gradbišče. Tudi sam koordinator je lahko denarno kaznovan v primeru pomanjkanja ustrezne kontrole.</i></p>	

POVZETEK

Zakonodaja o varnosti pri delu - Zak. odl. št. 81 iz leta 2008.

Glavne obveznosti za podjetnike

- imenovanje odgovornega za varnost pri delu
- ocena tveganja
- imenovanje drugih obveznih figur, vezanih na varnost
 - 1) odgovorni in zadolženi za prvo pomoč
 - 2) odgovorni in zadolženi za protipožarno tveganje
 - 3) pristojni zdravnik za delo (zdravniški pregledi)
 - 4) predstavnik delavcev
 - 5) drugo osebje (odvisno od dejavnosti podjetja)
- stalno in občasno informiranje in izobraževanje delodajalca in delavcev
- civilna in kazenska odgovornost v primeru kršitev

Delo na gradbišču

- potreba po številnih dokumentih (v italijanskem jeziku oz. prevodu), med katerimi
 - 1) varnostni plan POS
 - 2) potrdilo o vpisu podjetja
 - 3) potrdilo o plačanih davkih in prispevkih
 - 4) drugi dokumenti (potrdila o obiskovanju tečajev, o skladnosti orodja in opreme itd.)

4. OBVEZNOSTI GLEDE VARNOSTI OKOLJA V ITALIJI

BORUT SARDOČ,

Sektor okoljevarstva pri SDGZ – Slovenskem deželnem gospodarskem združenju

UVOD

Problematika, ki je povezana z varstvom okolja, je v zadnjih letih še posebej aktualna, saj so ljudje o tem vedno bolj osveščeni in so zato na probleme povezane z okoljem in njegovim varovanjem še toliko bolj občutljivi.

Tudi v Italiji je tako, predvsem vpričo dejstva, da veliko "zaslugo" za kompleksnost okoljske zakonodaje v tej državi nosijo tako imenovane "eko-mafije", v rokah katerih je velik del nezakonitih poslov, vezanih z odstranjevanjem in skladiščenjem odpadkov.

Po začetnem popolnem pomanjkanju zakonodaje na tem področju, se je državna administracija lotila tematike sistemsko, tako da prvi okolju namenjen zakon sega v leto 1966. Komaj dvajset let kasneje je Italija ustanovila Ministrstvo za okolje. Leta 1997 je bil odobren tako imenovani »Odlok Ronchi« (Zak. odl. 5. februarja 1997), ki obravnava okoljsko problematiko in ravnanje z odpadki.

Danes veljavni ukrep je, z raznimi kasnejšimi spremembami, zak. odl. D.Lgs. 152/2006, takoimenovani okoljski zakonik, ki v 6 poglavjih zaobjema skoraj celoten spekter problematik vezanih na ravnanje z okoljem in odpadki (4. poglavje omenjenega odloka).

Konec leta 2009 je bila zakonodaja ponovno revidirana, saj je stopil v veljavo odlok, ki udejanja sistem elektronske sledljivosti odpadkov SISTRI, ki pa do sedaj ni še povsem operativen, saj je v letih doživel kar nekaj odlogov in sprememb. Ta predpostavlja namestitev »črnih skrinjic« in GPS anten na vozila, ki prevažajo nevarne odpadke, proizvajalci pa morajo evidence o proizvedenih in odstranjenih odpadkih voditi preko USB ključka, ki omogoča neposredno povezavo z državno podatkovno bazo na Ministrstvu za okolje. Sistem predstavlja za vse obvezane operaterje nov in zelo zahteven izziv in zalogaj, saj za nekatere odpravlja že več kot desetletje utečeno prakso izpolnjevanja papirnatih registrov in obrazcev, dokler pa ne bo povsem operativen, ne bo še pokazal svojih dobrih in šibkih točk.

V tem poglavju se bomo osredotočili na najpogostejše odpadke, s katerimi imajo opravka slovenska podjetja, to so gradbeni odpadki, za ravnanje s katerimi je v Italiji predviden vpis v posebno evidenco.

ZAKONODAJA

ZAKONSKI ODLOK D.LGS. 152/2006	Osnovni zakon, v veljavi od 29. aprila 2006, ki v Italiji urejuje problematiko ravnanja z odpadki, ki je v času doživel že precej sprememb in posodobitev
DECEMBER 2009	Ustanovljen je bil poseben sistem za elektronsko sledljivost odpadkov "SISTRI"

RAVNANJE Z ODPADKI

IZVEDBA GRADBENIH DEL PREDPOSTAVLJA PROIZVODNJO ODPADKOV RAZLIČNIH TIPOLOGIJ:	- Ruševine - Zemlja in kamenje iz izkopov - Leseni in kovinski odpadki (npr. okenski okvirji) - ipd.
--	---

OBVEZNOSTI V ZVEZI Z ODPADKI

Odpadke iz gradnje in izkopov (po evropskem Klasifikacijskem Seznamu Odpadkov: številka KSO 170.XXX) se lahko odpelje v avtorizirana odlagališča v Italiji, spremljati pa jih mora izpolnjeni obrazec za prevoz odpadkov oz. v tujino (EU uredba 1013/2006), ni pa jih treba zabeležiti v register za odpadke, če prevoz opravljamo sami.

V register moramo zabeležiti vse proizvedene in odpeljane nevarne odpadke iz gradnje in izkopov (številka KSO 170.XXX*) ter ostale tipologije posebnih odpadkov in to zabeležiti tudi s sistemom "SISTRI", če ima podjetje več kot 10 zaposlenih.

ZA PREVOZ ODPADKOV V ITALIJANSKE DEPONIJE OZ. PREDELOVALNE CENTRE SE LAHKO:	<ul style="list-style-type: none">• poslužujemo avtoriziranih prevoznikov odpadkov za tretje osebe: t.j. profesionalni prevozniki odpadkov (kategorije 4-5)• vpišemo v poseben seznam okoljskih upravljalcev za prevoz za lastne potrebe, če imamo sedež oz. stalno organizacijo v Italiji z registrirano ustrezno dejavnostjo podjetja (kategorija 2-bis), kategorijo 4 ali 5, če prevažamo odpadke tretjih subjektov ali v kategorijo 6, če je izvor odpadkov tujina
--	---

KATEGORIJE VPISA V EVIDENCO OKOLJSKIH UPRAVLJALCEV, kot po Odloku z dne 3. junija 2014, št. 120 objavljenem na Uradnem listu št. 195 z dne 23.8.2014

KATEGORIJA 1	Zbiralci in prevozniki komunalnih odpadkov.
KATEGORIJA 2-bis	Povzročitelji nenevarnih odpadkov, ki jih obenem zbirajo ter prevažajo za lastne potrebe ter nevarnih odpadkov v količinah, ki ne presegajo 30 kg ali litrov dnevno, v skladu s členom 212, točka 8, Zak. odl. 152/06.
KATEGORIJA 3-bis	Distributerji in instalaterji električne in elektronske opreme (EEO), prevozniki odpadne EEO za proizvajalce ali servisni centri in vzdrževalci EEO, kot so opredeljeni z odlokom Ministrstva za okolje in Ministrstva za gospodarski razvoj št.65/2010.
KATEGORIJA 4	Zbiranje in prevoz nenevarnih posebnih odpadkov tretjih subjektov.
KATEGORIJA 5	Zbiranje in prevoz nevarnih posebnih odpadkov tretjih subjektov.
KATEGORIJA 6	Profesionalni prevozniki, ki opravljajo izključno čezmejne prevoze (ITA-tujina, tujina-ITA, tujina-tranzit preko ITA-tujina), kot predvideno po 3. odstavku člena 194 zak.odloka 152/2006 na podlagi Uredbe EU 1013/2006.
KATEGORIJA 7	Logistični operaterji na železniških terminalih, lukah, kjer se začasno skladiščijo odpadki.
KATEGORIJA 8	Posredništvo in trgovina z odpadki brez posedovanja.
KATEGORIJA 9	Sanacija onesnaženih območij.
KATEGORIJA 10	Sanacija območij in odstranjevanje objektov in materialov, ki vsebujejo azbest.

VPIS V EVIDENCO OKOLJSKIH UPRAVLJALCEV (ALBO GESTORI AMBIENTALI) ZA SA-MOPOVZROČITELJE ODPADKOV – kategorija 2bis (D.LGS. 152/2006, ČL. 212, ODS. 8)

<p>ZA VPIS V TO KATEGORIJU EVIDENCE POTREBUJEMO:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sedež oz. stalno organizacijo ali domicil v Italiji z registrirano ustrežno dejavnostjo podjetja • Italijanske registrske tablice vozil (vlačilcev, polpriklopnikov in prikolic) • Urejene obveznosti glede socialnih dajatev v Italiji (DURC) oz. Sloveniji • Privolitev osebka (fizične ali pravne osebe) pri katerem podjetje registrira domicil v Italiji oz. druga veljavna listina, ki dokazuje sedež ali stalno organizacijo podjetja v Italiji • Vplačilo takse v višini 168 € • Vplačilo letne pristojbine v višini 50 € • 2 koleka v višini 16,00 € • Plačilo pristojbin Trgovinski Zbornici v višini 10 € • Predložitev tozadevne vloge v elektronski obliki preko vmesnika "AGEST telematico"
<p>POENOSTAVLJENI POSTOPEK VELJA ZA NASLEDNJI PRIMER:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samoproizvajalci, ki za lastne potrebe s svojimi vozili prevažajo na italijanske deponije in predelovalne centre nevarne posebne odpadke v neomejenih količinah in/ali prevažajo posebne nevarne odpadke do največ 30 kg ali 30 litrov dnevno
<p>SPREMEMBE VPISA (odgovorna oseba, sedež, šifre odpadkov, registrske tablice vozil)</p>	<p>Katerokoli spremembo v podjetju je potrebno sporočiti pristojnemu uradu najkasneje v roku 30 dni od spremembe preko vloge za spremembo v elektronski obliki preko vmesnika "AGEST telematico", ki predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vplačilo pristojbin Trgovinski zbornici v višini 10€ • 2 koleka v višini 16,00 € (enega za vlogo, enega za odločbo o spremembi)
<p>IZBRIS</p>	<p>V primeru, da podjetje ne opravlja več tovrstne dejavnosti, mora poskrbeti za izbris, ki predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izpolnitev in predložitev tozadevne vloge pristojni Trgovinski Zbornici v elektronski obliki preko vmesnika "AGEST telematico" • Vplačilo pristojbin Trgovinski zbornici v višini 10€ • 2 koleka v višini 16,00 € (enega za vlogo, enega za odločbo o izbrisu)
<p>TRAJANJE POSTOPKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Običajno traja postopek, ob predložitvi vseh potrebnih dokumentov, ne manj kot dva tedna, saj je potreben sklep odbora pristojnega urada, ki se sestaja približno dvakrat mesečno.

TRAJANJE DOVOLJENJA	<ul style="list-style-type: none"> • Dovoljenje je avtomatično podaljšano za eno leto s plačilom letne pristojbine 50 €, ki jo je treba pristojnemu uradu (Albo Gestori Ambientali) plačati do 30. aprila. • Dovoljenje traja 10 let in se ga lahko obnovi s predstavitvijo ustrezne dokumentacije za revizijo vpisa.
PREVOZ ODPADKOV	<ul style="list-style-type: none"> • Na vsakem vozilu, ki prevaža odpadke mora biti kopija dovoljenja in njegovih morebitnih sprememb, ki jo spremlja izjava o skladnosti z originalom, ki jo podpiše pravni zastopnik oz. odgovorna oseba v podjetju

Evidenca ima poleg prej omenjene kategorije, za katero je predviden poenostavljeni postopek za vpis, še dodatne kategorije, za katere velja vpis po rednem postopku; pri slednjem je potrebno zagotoviti npr. profesionalno usposobljenost, finančno zmogljivost, primerno opremo, imeti odgovornega tehnika in opraviti tehnični pregled ustreznosti vozil ter imeti licenco za komercialni prevoz blaga itd.

VPIS V EVIDENCO OKOLJSKIH UPRAVLJALCEV (ALBO GESTORI AMBIENTALI) ZA PROFESIONALNE PREVOZNIKE NENEVARNIH IN NEVARNIH ODPADKOV – Kategoriji 4 in 5 (D.LGS. 152/2006, ČL. 212, ODST. 5)

ZA VPIS V KATEGORIJU	<ul style="list-style-type: none"> • Sedež, stalno organizacijo ali domicil v Italiji • Licenco za opravljanje prevozov v cestnem prometu • Predložitev ustreznih finančnih garancij glede na razred vpisa • Imenovanje vsaj enega odgovornega tehnika z za to dejavnost potrebnimi rekviziti in izobrazbo • Kopijo prometnih dovoljenj vseh vozil (vlačilcev in prikolic ter polpriklopnikov, ki jih bo podjetje uporabljalo za prevoz odpadkov) – vpišejo se lahko samo italijanske registrske oznake • Potrdila s sodnim overovljenjem tehnične ustreznosti vozil • Privolitev osebk (fizične ali pravne osebe) pri katerem podjetje registrira domicil v Italiji oz. druga veljavna listina, ki dokazuje sedež ali stalno organizacijo podjetja v Italiji • Vplačilo pristojbin Trgovinski zbornici v višini 18 € za s.p.-je oz. 90 € za družbe • 2 Koleka v višini 16,00 € (eden za vlogo, eden za odlok o vpisu) • Vplačilo letne pristojbine (višina je odvisna od razreda vpisa) • Vplačilo takse v višini 168 € • Predložitev tozadevne vloge pristojni Trgovinski zbornici v elektronski obliki preko vmesnika "AGEST telematico"
----------------------	---

SPREMEMBE VPISA (odgovorna oseba, sedež, šifre odpadkov, registrske tablice vozil)	Katerokoli spremembo v podjetju je potrebno sporočiti pristojnemu uradu najkasneje v roku 30 dni od datuma spremembe z vlogo za spremembo v elektronski obliki preko vmesnika "AGEST telematico", ki predvideva: <ul style="list-style-type: none"> • Vplačilo pristojbin Trgovinski zbornici v višini 18 € za s.p.-je oz. 90 € za družbe • 2 koleka v višini 16,00 € (enega za vlogo, enega za odločbo)
IZBRIS	V primeru, da podjetje ne opravlja več tovrstne dejavnosti mora poskrbeti za izbris, ki predvideva: <ul style="list-style-type: none"> • Izpolnitev in predložitev tozadevne vloge v originalu Evidenci Okoljskih Upravljalcev pri pristojni Trgovinski zbornici in v elektronski obliki preko vmesnika "AGEST telematico" • Vplačilo pristojbin Trgovinski zbornici v višini 90€ za družbe (za s.p.-je brezplačno) • 2 koleka v višini 16,00 € (enega za vlogo, enega za odločbo o izbrisu)
TRAJANJE POSTOPKA	• Običajno traja postopek za vpis, spremembo ali izbris, ob predložitvi vseh potrebnih dokumentov, ne manj kot dva tedna, saj mora o vpisu sklepati odbor pristojnega urada, ki se sestaja približno dva krat mesečno.
TRAJANJE DOVOLJENJA	• Dovoljenje je avtomatično podaljšano za eno leto s plačilom letne pristojbine, ki je odvisna od razreda vpisa (A, B, C, D, E, F) vezanega na količino letno prepeljanih odpadkov (od razreda F: 154,94€ za količino odpadkov do 3.000 ton letno do razreda A 1.807,60€: za količine od 200.000 ton letno)
PREVOZ ODPADKOV	• Dovoljenje traja 5 let in se ga lahko obnovi s predstavitvijo ustrezne dokumentacije za revizijo vpisa.
PREVOZ ODPADKOV	• Na vsakem vozilu, ki prevažata odpadke mora biti kopija dovoljenja in njegovih morebitnih sprememb, ki jo spremlja izjava o skladnosti z originalom, ki jo podpiše pravni zastopnik oz. odgovorna oseba v podjetju
PREVOZ NEVARNIH ODPADKOV – Kategorija 5	V primeru prevoza nevarnih odpadkov se mora podjetje vpisati tudi v sistem elektronske sledljivosti odpadkov SISTRI ter evidence o prepeljanih nevarnih odpadkih voditi elektronsko preko USB ključka, internetne povezave in namestitve črne skrinjice z GPS anteno na vsako vozilo.

Pred nekaj leti so uvedli tudi novo kategorijo, v katero se lahko, poenostavljeno, vpišejo vsa tuja podjetja (EU in izven EU), ki opravljajo izključno čezmejne prevoze odpadkov po italijanskem ozemlju (Uredba E.S. 1013/2006 in kasnejše spremembe). Tuji prevozniki vpisani v to kategorijo lahko opravljajo izključno čezmejne prevoze, to se pravi: ITA-tujina, tujina-ITA, tujina-tranzit preko ITA-tujina. S to kategorijo so torej prepovedani kabotažni prevozi odpadkov.

VPIS V EVIDENCO OKOLJSKIH UPRAVLJALCEV (ALBO GESTORI AMBIENTALI) ZA ČEZ-MEJNE PREVOZNIKE ODPADKOV – Kategorija 6 (D.LGS. 152/2006, ČL. 194, ODST. 3)

ZA VPIS V KATEGORIJU	<ul style="list-style-type: none"> • Sedež, stalno organizacijo ali domicil v Italiji • Licenco za mednarodni prevoz blaga oz. evropsko licenco za prevoz blaga • Potrdilo Ministrstva za okolje-ARSO za prevoz odpadkov • Seznam in prometna dovoljenja vseh vozil (vlačilcev in prikolic ter polpriklopnikov, ki jih bo podjetje uporabljalo za prevoz odpadkov) • Privolitev osebk (fizične ali pravne osebe) pri katerem podjetje registrira domicil v Italiji • Vplačilo pristojbin Trgovinski zbornici v višini 18 € za s.p.-je oz. 90 € za družbe • Kolek v višini 16,00 € • Predložitev tozadevne vloge v originalu Evidenci Okoljskih Upravljalcev pri pristojni Trgovinski zbornici in v elektronski obliki preko vmesnika "AGEST telematico"
SPREMEMBE VPISA (odgovorna oseba, sedež, šifre odpadkov, registrske tablice vozil)	<p>Katerokoli spremembo v podjetju je potrebno sporočiti pristojnemu uradu preko vloge za spremembo (v originalu in v elektronski obliki preko vmesnika "AGEST telematico"), ki predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izpolnitev in predložitev tozadevne vloge Evidenci Okoljskih Upravljalcev pri pristojni Trgovinski zbornici • Vplačilo pristojbin Trgovinski zbornici v višini 18 € za s.p.-je oz. 90 € za družbe • Kolek v višini 16,00 €
IZBRIS	<p>V primeru, da podjetje ne opravlja več tovrstne dejavnosti mora poskrbeti za izbris, ki predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izpolnitev in predložitev tozadevne vloge v originalu Evidenci Okoljskih Upravljalcev pri pristojni Trgovinski Zbornici in v elektronski obliki preko vmesnika "AGEST telematico" • Vplačilo pristojbin Trgovinski zbornici v višini 90€ za družbe (za s.p.-je brezplačno) • 2 koleka v višini 16,00 € (enega za vlogo enega za odločbo o izbrisu)
TRAJANJE POSTOPKA	<ul style="list-style-type: none"> • Običajno traja postopek, ob predložitvi vseh potrebnih dokumentov, približno teden dni. • Pri izbrisu je potreben sklep odbora pristojnega urada, ki se sestaja približno dva krat mesečno.
PREVOZ ODPADKOV	<ul style="list-style-type: none"> • Na vsakem vozilu, ki prevažata odpadke mora biti kopija dovoljenja in njegovih morebitnih sprememb, ki jo spremlja izjava o skladnosti z originalom, ki jo podpiše pravni zastopnik oz. odgovorna oseba v podjetju

PREVOZ NEVARNIH ODPADKOV – Kategorija 6	V primeru prevoza nevarnih odpadkov se mora podjetje vpisati tudi v sistem elektronske sledljivosti odpadkov SI-STRI ter evidence o prepeljanih nevarnih odpadkih voditi elektronsko preko usb ključka, internetne povezave in namestitve črne skrinjice z GPS anteno na vsako vozilo.
--	--

POSEBEN REŽIM ZA ZEMLJO IN KAMENJE IZ IZKOPOV

Za zemljo in kamenje iz izkopov veljajo posebna pravila, ki jih izključujejo iz režima odpadkov, v zadnjih letih pa je zakonodaja glede tega doživela tudi precej sprememb. Trenutno veljajo za zemljo in kamenje iz izkopov različni režimi in sicer: za gradbišča in izkope pod 6000 m³ in tiste, ki so podvrženi tudi oceni vpliva na okolje (AIA ali VIA).

Osnovo za izključitev nekega materiala iz režima odpadkov je člen 184-bis zak. odl. 152/06, ki določa kriterije, s katerimi se definira t.z. stranske proizvode. Ti morajo zadostovati sledečim določilom:

- snov ali predmet izvira iz proizvodnega procesa, katerega del je in katerega glavni namen ni proizvodnja teh snovi ali predmetov;
- je zagotovljeno, da bosta povzročitelj ali drug uporabnik snov ali predmet uporabila v istem ali poznejšem proizvodnem postopku;
- snov ali predmet se lahko neposredno uporabi brez kakršne koli nadaljnje obdelave, razen običajnih industrijskih postopkov;
- nadaljnja uporaba je zakonita, t.j. snov ali predmet izpolnjuje, za specifičen namen, vse ustrezne zahteve, ki se nanašajo na proizvode in na varovanja zdravja in okolja ter ne bo povzročilo splošne škode za okolje ali zdravje ljudi.

Rekvizite oz. mejne in kakovostne vrednosti, ki jih morajo zemlja in kamenje iz izkopov spoštovati pa najdemo v ministrskem odloku D.M. 161/2012, ki pa ga je kasnejši zakonski odlok DL 69/2013 omejil na gradbišča oz. posege in izkope podvržene ocenam vpliva na okolje.

MAJHNA GRADBIŠČA POD 6000 m³

Člen 41-bis zakonskega odloka DL 69/2013 uveljavlja pogoje, ki jih morajo povzročitelji spoštovati, da lahko izkope, ki niso podvrženi oceni vpliva na okolje in so pod 6000 m³ izkopenega materiala, izločijo iz režima odpadkov in z njimi upravljamo kot s stranskimi proizvodi.

Povzročitelj odpadka mora dokazati:

- da se zagotovi ponovno neposredno uporabo izkopenega materiala na istem mestu ali v drugih proizvodnih procesih;
- da se v primeru predelave, obnove, livelacije ali drugega posega v naravi, ne preseže mejnih vrednosti določenih v prilogi 5 IV.dela zak. odl. 152/06 glede varovanja okolja in zaščite podtalnice;
- da v primeru uporabe v drugem proizvodnem procesu ne povzroča nevarnosti za zdravje in izpuste;
- da ni potrebno izkopane materiale dodatno obdelovati, razen preko običajnih industrijskih postopkov, ki jih lahko udejanjamo na gradbišču.

Glede zadnje točke naj poudarimo, da kot običajne industrijske postopke štejemo vse tiske, ki ne spreminjajo kemijsko-fizičnih lastnosti materiala.

Zgoraj omenjene pogoje mora potrditi z nadomestno notarsko izjavo (odlok predsednika republike DPR 445/2000), ki jo morata predlagatelj ali povzročitelj podati deželni agenciji za varovanje okolja (ARPA), v kateri so prisotni vsi prej navedeni pogoji ter količine, ki bodo

uporabljene na istem gradbišču, drugem proizvodnem postopku oz. časovnem obdobju za njihovo ponovno uporabo (ki ne sem presegati enega leta). Morebitne spremembe glede na prvotni načrt je potrebno z vsaj 30 dnevni predhodni rok javiti občini, v kateri se dela izvajajo.

Po zaključnem delu je potrebno izjavo o uporabi materiala, ki je skladna s pogoji predvidenimi v začetni izjavi oz. sledečih spremembah, potrebno poslati na agencijo ARPA.

Morebitni prevoz materialov mora spremljati tovorni list oziroma kopija pogodbe o prevozu.

FORMALNE OBVEZNOSTI GLEDE RAVNANJA Z ODPADKI

<p>PODJETJA, KI SE UKVARJAJO S PREVOZOM NENEVARNIH ODPADKOV ZA LASTNE POTREBE (kategorija 2-bis)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podjetje pridobi potrdilo s seznamom registrskih tablic in šifer odpadkov, katerih je povzročitelj in katere lahko prevaža; kopijo potrdila in izjavo o skladnosti z originalom, kateri je priložen osebni dokument odgovorne osebe mora biti na vsakem vozilu, ki opravlja tovrstne prevoze; • Podjetje nabavi in brezplačno overovi na Trgovinskih zbornicah ali Davčnih uradih obrazce za prevoz odpadkov (FIR) (v 4 kopijah - povzročitelj - prevoznik - odlagališče - povzročitelj) ter obrazec izpolnjuje pri vsakem prevozu. • Podjetje nabavi in overovi na Trgovinskih zbornicah ali Davčnih uradih register za odpadke (strošek 25€). Vpisovati je potrebno povzročene in/ali prepeljane tipologije nevarnih posebnih odpadkov, ki niso iz izgradnje in rušenja; vpis v register mora biti opravljen vsakih 10 delovnih dni.
<p>PREVOZ ODPADKOV V KORIST TRETJIH SUBJEKTOV</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ravnajo kot prejšnja kategorija (kopija potrdila, obrazec za prevoz in register za odpadke). Register za odpadke je potrebno ažurirati v roku 48 ur od vsakega prevoza. • Če gre za nevarne odpadke morajo slediti še zakonodaji ADR (če je to predvideno za tipologijo odpadka) in izpolnjevati preko USB ključka sistem elektronske sledljivosti odpadkov "SISTR1". • Letno je potrebno pripraviti prijavo prepeljanih odpadkov (MUD).
<p>PODJETJA, KI SO POVZROČITELJI ODPADKOV</p>	<ol style="list-style-type: none"> a) Podjetja nabavijo in overovijo na Trgovinskih zbornicah register za odpadke. Vpisovati morajo proizvedene tipologije nevarnih in nenevarnih posebnih odpadkov; vpis v register mora biti opravljen vsakih 10 delovnih dni. b) Podjetja morajo poleg tega poskrbeti, da skladiščene posebne odpadke odvedejo, ko dosežejo prostornino 30 m³ odpadkov, od katerih največ 10 m³ nevarnih odpadkov, oz. za manjše količine vsaj enkrat letno (s prevozom do avtoriziranega odlagališča z lastnim vozilom, če ima podjetje dovoljenje za prevoz, oz. preko specializiranega prevoznika odpadkov).

<p>PODJETJA, KI RAVNAJO Z NEVARNIMI ODPADKI oz. z nenevarnimi posebnimi odpadki iz obrtnih, industrijskih, dejavnosti odstranjevanja in predelave odpadkov in ki imajo več kot 10 zaposlenih ter podjetja, ki se ukvarjajo s prevozom nevarnih odpadkov za tretje in ki upravljajo odlagališča, se ukvarjajo s čiščenjem vode in mulja oz. drugo obdelavo odpadne vode in z zmanjševanjem dima</p>	<p>Morajo evidence o odpadkih voditi preko novega sistema sledljivosti odpadkov "SISTRI" ter letno pripraviti prijavo odpadkov (MUD).</p>
<p>KAJ SPREMLJA ČEZMEJNE PREVOZE ODPADKOV</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podjetje pridobi potrdilo s seznamom registrskih tablic in šifer odpadkov, ki jih lahko opravlja pri čezmejnih prevozih. Kopijo potrdila in izjavo o skladnosti z originalom, kateri je priložen osebni dokument odgovorne osebe mora biti na vsakem vozilu, ki opravlja tovrstne prevoze • Dokument iz Priloge VII Uredbe 1013/2006 za prevoz t.i. "zelenih" odpadkov. • Transportna listina, če gre za prevoz odpadkov, za katere je potrebno predhodno pridobiti soglasja pristojnih organov države odpreme, držav(e) tranzita in namembne države. • Kopija pogodbe za opravljeno storitev prevoza odpadkov.
<p><i>V kolikor so podjetja povzročitelji odpadkov, ki jih lahko klasificiramo bodisi kot nevarne oz. nevarne po evropski klasifikaciji odpadkov KSO, mora podjetje poskrbeti za analizo odpadka pri pooblaščenem laboratoriju in s tem določiti nenevarnost odpadka oz. razrede nevarnosti.</i></p>	

OBRAZEC ZA PREVOZ ODPADKOV ZNOTRAJ ITALIJE

FORMULARIO RIFIUTI	<small>D.Lgs. del 5 febbraio 1997 - n. 22 art. 15 e successivo modifiche ed integrazioni D.M. del 7/6/1995 L. 146 Giustizia Ministero - Antonio 2 aprile 1992</small>	Numero di registro	Data di emissione del formulario

PRODUTTORE O DETENTORE

denominazione o Regione Sociale _____
 luogo di destinazione _____
 cd. fis. _____ N. Aut./Albo: _____ Del _____

DESTINATARIO

denominazione o Regione Sociale **ARI srl**
 luogo di destinazione **Via Milano, 27045 Casteggio**
 cd. fis. **02064650183** N. Aut./Albo: **49/2005 - R** Del **28/11/2005**

TRASPORTATORE

denominazione o Regione Sociale _____
 luogo di destinazione _____
 cd. fis. _____ N. Aut./Albo: _____ Del _____
 trasporto di rifiuti non pericolosi prodotti nel proprio stabilimento di _____

ANNOTAZIONI

CARATTERISTICHE DEL RIFIUTO

denominazione / Descrizione del rifiuto _____

CODICE del RIFIUTO	STATO FISICO ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	CARATTERISTICHE DI PERICOLO	N. COLLI/CONTENITORI
_____	_____	_____	_____

DESTINAZIONE DEL RIFIUTO	CARATTERISTICHE CHIMICO FISICHE
☐ Recupero ☐ Smaltimento _____ D-1 _____	Vedi analisi n° _____

QUANTITA' ☐ Kg _____ ☐ Peso da verificarsi a destino _____	PERCORSO ☒ 7 Se diverso dal più breve _____	TRASPORTO SOTTOPOSTO NORMATIVA ADR/RID ☐ SI ☐ NO
--	---	--

FIRME	FIRMA DEL PRODUTTORE / DETENTORE _____	FIRMA DEL TRASPORTATORE _____
--------------	--	-------------------------------

MODALITA' E MEZZO DI TRASPORTO

Targa automezzo _____ Targa riserchio _____
 cognome e Nome conducente _____ Data e Ora inizio trasporto _____

RISERVATO AL DESTINATARIO

Si dichiara che il carico è stato: Accettato per intero Accettato per la seguente quantità; Litri _____
 Respinto per le seguenti motivazioni: _____
 Data _____ Ora _____ Firma (del destinatario) _____

Scarico	Carico	Caratteristica del rifiuto	Quantità	Luogo di Produzione e Attività di Provenienza del Rifiuto	Assettando
12012009	01/09	15-01-06 Imballaggi in materiali misti Solido non polverulento	25	Cantiere di Carmagnola Via Vianco, 12 - 10023 Carmagnola (TO) Boschi S.r.l. Via Verdi, 50 - 10023 Carmagnola (TO) 01234567891	Da compilare solo se il rifiuto è prodotto FUORI unità locale
19012009	02/09	15-01-06 Imballaggi in materiali misti Solido non polverulento	35	Intersediato / Commerciale	Da compilare solo se è presente un interruttore
26012009	03/09	15-01-06 Imballaggi in materiali misti Solido non polverulento	60	Intersediato / Commerciale	
XRF 12345/06	01/09 - 02/09	X R13			

01

SISTEM SLEDLJIVOSTI ODPADKOV SISTRI

Kot omenjeno v uvodu, je bil konec leta 2009 ustanovljen nov informatični sistem kontrole nad sledljivostjo odpadkov "SISTRI" (*SIS*tema *in*formatico di controllo della *Tr*acciabilità dei *Rifiuti*), ki je obvezen:

- za komercialne prevoznike nevarnih odpadkov (z namestitvijo GPS antene in "črne skrinjice" v vozilo)
- za povzročitelje nevarnih odpadkov (nad 10 zaposlenimi)
- za trgovce z nevarnimi odpadki

Za ostale kategorije je vpis neobvezen.

Sistem je stopil postopno v veljavo z raznimi zamiki in prekinitvami *s prvim oktobrom 2010. Do prvega januarja 2016 je predvideno prehodno obdobje*, med katerim je potrebno izpolnjevati bodisi papirnate registre in obrazce kot elektronske evidence, nato pa je predvideno izključno elektronsko "knjiženje" odpadkov.

Kdor je podvržen novemu sistemu, se mora v slednjega vpisati preden začne z dejavnostjo ter poravnati letno pristojbino, ki je vezana na tipologijo odpadkov, število zaposlenih in število vozil, ki jih podjetje uporablja za prevoz odpadkov.

Podjetje mora v prehodnem obdobju, poleg omenjenih papirnatih registrov in obrazcev, *izpolnjevati podatke* o proizvedenih, odnešenih oz. prepeljanih ali predelanih količinah odpadkov *preko USB ključka ter internetne povezave*.

KAZNI

Zakonodaja o upravljanju odpadkov predvideva zelo visoke kazni za prestopnike:

Kršitev	Kazen
NEDOVOLJENO ODLAGANJE ODPADKOV ALI ONESNAŽENJE VODA ALI PODTALNIC	Globa od od 300 € do 3000 € za nenevarne odpadke; v primeru nevarnih se globa poveša do dvakratnega zneska
NEDOVOLJENO UPRAVLJANJE Z ODPADKI (PREVOZ, SKLADIŠČENJE, TRGOVANJE, IDR.)	Globa od 2.600 € do 26.000€ ter možnost zaporne kazni do 1 leta (do 2 let, če gre za nevarne odpadke)
NEPRAVILNOSTI V ZVEZI Z REGISTRI (MANJKAJOČ ALI NEPOPOLN REGISTER)	Globa od 2.600 € do 15.500 € (za podjetja z manj kot 15 zaposlenih so globe nekoliko nižje in gredo od 1.040 € do 6.200 €) globa se poveša do 93.000 €, če se upravlja z nevarnimi odpadki, odgovorna oseba pa je suspendirana s funkcije upravljanja podjetja do enega leta. Registre je treba hraniti za dobo 5 let.
NEPRAVILNOSTI V ZVEZI Z OBRAZCI ZA ODVOZ ODPADKOV	Globa od 1.600€ do 9.300€ za neprisotnost ali nepopolnost formularja, v primeru nevarnih odpadkov zaporna kazen do 2 let Obrazce za prevoz je treba hraniti za dobo 5 let.
SISTEM "SISTR"	Kazni za nespoštovanje novega sistema sledljivosti odpadkov "SISTR" so primerljive s tistimi, ki veljajo za registre in obrazce za prevoz.
<i>Kazni se znižajo, če je mogoče podatke rekonstruirati iz drugih virov in je podjetnik deloval v dobri veri.</i>	

OBRAZEC, KI SPREMLJA ČEZMEJNE POŠILJKE ODPADKOV IZ ZELENEGA SEZNAMA

Uredba (ES) št. 1013/2006 o pošiljkah odpadkov – člen 18 -Pošiljke odpadkov, ki jih spremljajo določene informacije

PRILOGA VII

PODATKI, KI SPREMLJAJO POŠILJKE ODPADKOV, KOT JE NAVEDENO V ČLENU 3(2) IN (4)

Podatki o pošiljki⁽¹⁾

1. Oseba, ki pripravi pošiljko: Ime: Naslov: Kontaktna oseba: Tel.: Telefaks: E-naslov:		2. Uvoznik/Prejemnik Ime: Naslov: Kontaktna oseba: Tel.: Telefaks: E-naslov:							
3. Dejanska količina: Tone (Mg): m ³ B		4. Dejanski datum pošiljke:							
5.(a) prvi prevoznik⁽²⁾: Ime: Naslov: Kontaktna oseba: Tel.: Telefaks: E-naslov: Prevozno sredstvo: Datum prevzema: Podpis:		5.(b) drugi prevoznik: Ime: Naslov: Kontaktna oseba: Tel.: Telefaks: E-naslov: Prevozno sredstvo: Datum prevzema: Podpis:							
5.(c) tretji prevoznik: Ime: Naslov: Kontaktna oseba: Tel.: Telefaks: E-naslov: Prevozno sredstvo: Datum prevzema: Podpis:									
6. Povzročitelj odpadkov⁽³⁾ Izvirni povzročitelj(-i), novi povzročitelj(-i) ali zbiralec B Ime: Naslov: Kontaktna oseba: Tel.: Telefaks: E-naslov:		8. Postopek predelave (ali če je ustrezno, postopek odstranjevanja v primeru odpadkov, navedenih v členu 3(4)): Oznaka R (predelava)/oznaka D (odstranjevanje):							
7. Objekt za predelavo ■ Laboratorij ■ Ime: Naslov: Kontaktna oseba: Tel.: Telefaks: E-naslov:		9. Opis odpadkov:							
10. Označevanje odpadkov (vpiši ustrezne oznake)B (i) Baselska konvencija – Priloga IX: (ii) OECD (če je različna od (i))B (iii) Priloga IIIA ⁽⁴⁾ B (iv) Priloga IIIB ⁽⁵⁾ B (v) Seznam odpadkov ES: (vi) Nacionalna oznaka:									
11. Zadevne države: <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; border-bottom: 1px solid black;">Država izvoza/država odpreme</td> <td style="width: 33%; border-bottom: 1px solid black;">Tranzitna država</td> <td style="width: 33%; border-bottom: 1px solid black;">Država uvoza/ciljna država</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td> <td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td> <td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td> </tr> </table>				Država izvoza/država odpreme	Tranzitna država	Država uvoza/ciljna država			
Država izvoza/država odpreme	Tranzitna država	Država uvoza/ciljna država							
12. Izjava osebe, ki pripravi pošiljko: Potrjujem, da so zgornji podatki po moji najboljši vednosti popolni in pravilni. Potrjujem tudi, da so bile s prejemnikom pisno prevzete pogodbenne obveznosti z učinkom (ni potrebno v primeru odpadkov, ki so navedeni v členu 3(4))B Ime: Datum: Podpis:									
13. Podpis prejemnika ob prejemu odpadkov: Ime: Datum: Podpis:									
IZPOLNIJO PRISTOJNE OSEBE OBJEKTA ZA PREDELAVO ALI LABORATORIJA B									
14. Pošiljka, prejeta v objektu za predelavo ■ ali laboratoriju ■ Prejeta količina: tone (Mg): m ³ : Ime: Datum: Podpis:									

⁽¹⁾ Podatki, ki spremljajo pošiljke odpadkov na zelenem seznamu odpadkov, namenjenih za predelavo, ali pošiljke odpadkov, namenjenih za laboratorijsko analizo v skladu z Uredbo (ES) št. 1013/2006. Za izpolnjevanje tega dokumenta glej tudi ustrezna posebna navodila iz Priloge IC k Uredbi „60 št. 1013/2006.

⁽²⁾ Če so več kot trije prevozniki, se priložijo podatki, zahtevani v poljih 5.(a), (b), (c).

⁽³⁾ Če oseba, ki pripravi pošiljko, ni povzročitelj ali zbiralec, se priložijo podatki o povzročitelju ali zbiralcu.

⁽⁴⁾ Uporabiti je treba ustrezne oznake, kot so navedene v Prilogi IIIA k Uredbi (ES) št. 1013/2006, po potrebi v vrstnem redu. Nekatere baselske klasifikacijske številke, npr. B1100, B3010 in B3020 so, kot je navedeno v Prilogi IIIA, omejene samo na specifične vrste odpadkov.

⁽⁵⁾ treba je uporabljati oznake BEU k Uredbi (ES) št. 1013/2006.

POVZETEK

- Zakonodaja je na področju okolja v Italiji zelo zapletena in v nenehnem spreminjanju.
- Za nespoštovanje pravil so predvidene hude denarne in v nekaterih primerih tudi zaporne kazni.
- Kmalu naj bi bil popolnoma aktiven novi sistem sledljivosti odpadkov "SISTRI", ki predstavlja pravo kopernikansko revolucijo v sistemu ravnanja z odpadki in zapisovanjem evidenc o proizvedenih in prenešenih oz. predelanih odpadkih
- Preden se odpravite v Italijo za izvedbo npr. gradbenih del morate preveriti, da imate vse pogoje za upravljanje z odpadki oz. da se za odvoz odpadkov poslužite avtoriziranih profesionalnih prevoznikov.
- Pri ravnanju z odpadki morate biti zelo pozorni in preden začnete z deli se pozanimajte, kam boste odpadke odvažali in če imate za to dejavnost vsa potrebna dovoljenja.

5. OBVEZNOSTI PODJETJA PRED IN PO VSTOPU NA GRADBIŠČE

GEOM. ALAN OBERDAN,

Predsednik sekcije svobodnih poklicev pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju

UVOD

V zadnjih letih, še zlasti po padcu meje in vstopu Slovenije v Evropsko Unijo, smo priča vedno večjemu pretoku gospodarskih izmenjav in vedno več podjetij se odloča za nastop na sosednjem trgu. Še posebno z zaostritvijo gospodarske krize se je ta trend še dodatno povečal.

Če meje padejo iz dneva v dan, se zadeve ne spremenijo zelo hitro za ljudi in niti za trge. Sosednja tržišča so podvržena različnim zakonitostim in so odvisna od različnih ravnotežij in sistemov uprave. Zato je potrebno, da se pri naskoku tujega trga temeljito in pravočasno pripravimo.

Slovenska gradbena podjetja, ki so se podala na italijanski trg, so povečini dobro marketinško pripravljena in organizirana. To vsekakor pomeni, da so se v glavnem dobro pripravila. Vseeno pa to še ni dovolj, saj pride v praksi velikokrat do težav, še zlasti pri usklajevanju dokumentacije, zakonodaje in nenazadnje pri odnosu do gradbišča ter mentaliteti nadzornih organov.

Podjetje, ki pride v Italijo, naj bo to samostojno podjetje ali družba, je seveda povsem istoveteno italijanskemu podjetju. Bodisi slovenska, kot tudi italijanska zakonodaja, izvirata iz evropskih uredb, vendar vsaka država po svoje tolmači te uredbe in zaradi tega pride do večjih ali manjših neskladij pri dokumentaciji.

Glede na to, da v Italiji nadzorni organi zelo slabo obvladajo tuje jezike - pri tem slovenščina ni izjema - bi bilo primerno, da se vsaj osnovna dokumentacija prevede v italijanščino. Poleg tega je poznavanje uradov, mentalitete in nenazadnje italijanske zakonodaje bistvenega pomena, da ne pride do nepotrebnih zapletov, oz. da se problematike rešijo čimprej in na najenostavnejši način.

Zakonodaja je seveda v gradbenem sektorju zelo obsežna in v stalnem razvoju. Vsakodnevno se sprejemajo novi zakoni, odloki, uredbe in okrožnice, katerim je potrebno slediti. Ta določila se večkrat med sabo prepletajo, tako da je dobro poznavanje zakonodaje oz. vpogleda v celotno sliko bistvenega pomena.

Žal zakonodaja ne zadeva samo tehnike in projektantov, marveč tudi podjetnike, ki lahko ob nepoznavanju razmer, sicer v dobri veri, zagrešijo tudi kazenske prekrške, ki pa so zelo strogo kaznovani.

STORITVE , KI JIH PROJEKTANTI SDGZ NUDIJO SLOVENSKIM OBRTNIKOM IN PODJETNIKOM

Slovenski profesionalci (geometri, inženirji, arhitekti), včlanjeni v SDGZ, s tehnično asistenco podjetja Servis doo-srl, so lahko v oporo in pomoč pri pripravi potrebne dokumentacije za nemoteno opravljanje dela na gradbišču v Italiji.

V nadaljevanju so navedeni poglobitvi zakoni iz gradbeništva in splošno stanje zakonodaje za opravljanje profesionalne dejavnosti.

Poleg tega so še shematično prikazani pogoji za začetek del na gradbišču, katera je potrebna projektna dokumentacija, zavarovanja in obveznosti, ki jih ima izvajalec del na gradbišču ter postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja v Italiji.

OPRAVLJANJE PROFESIONALNE-INTELEKTUALNE DEJAVNOSTI

ZAKONSKI ODLOK ŠT. 59 Z DNE 26.3.2010	Uvaja v italijansko zakonodajo evropsko uredbo ES 123/2006 in urejuje ekonomske aktivnosti podjetniškega ali profesionalnega značaja na skupnem evropskem tržišču.
VPIS	Za vpis bo odgovarjala teritorialno pristojna Stanovska Zbornica in ne bo več treba čakati na ministrsko privoljenje.
POKLICNE KVALIFIKACIJE PROFESIONALCEV	Sprejete so v roku največ 2 mesecev, če je dokumentacija brezhibna.
<i>Slovenski projektanti so tako istoveteni s kolegi onstran meje. Uvaja se sistem recipročnosti. Sistem se komaj vzpostavlja, na vidiku je še precej operativnih ovir. Profesionalci so v Italiji, kot v Sloveniji, vključeni v stanovske zbornice ("Albi, Collegi"), vpis v katere je pogoj za opravljanje dejavnosti. Za posebne dejavnosti so še predvideni posebni sezname, ki jih upravlja pristojno ministrstvo. Ohranjanje kvalifikacije je podvrženo stalnemu strokovnemu izpopolnjevanju.</i>	

ZAKONODAJA

ENOTNO BESEDILO O GRADBENEM SEKTORJU - ZAK. ODL. PRED. REP. 6. JUNIJ 2001, ŠT. 380	To je temeljni zakon, ki ureja gradnjo objektov v Italiji . V slovenščini: Odlok predsednika republike št. 380 z dne 6. junija 2001 - Enotno besedilo o zakonodajnih odredbah in predpisih v gradbeništvu.
DEŽ. ZAK. 5 Z DNE 23. FEBRUARJA 2007 IN DEŽ. ZAK. 19 Z DNE 11. NOVEMBRA 2009	Avtonomna dežela Furlanija-Julijska krajina ima svojo gradbeno in urbanistično zakonodajo, katero urejata: - Zakon 5/2007: točno določa urbanistično usmeritev prostorskih načrtov in občinskih gradbenih pravilnikov; - Zakon 19/2009: pa urejuje gradbene dejavnosti in prekrške.

OKOLJEVARSTVO	Približno 75-80% tržaškega ozemlja je podvrženega okoljevarstveni služnosti (krajinskim omejitvam); državna okoljevarstvena normativa izhaja iz Zakonodajnega odloka št. 42/2004.
SPOMENIŠKO VARSTVO	Spada pod Ministrstvo za okolje in prostor in ima na takšnih območjih zelo velik vpliv tako v fazi odobritve načrtov, kot tudi v fazi izvajanja del (gradbeni prekršek na takšnem območju je npr. podvržen kazenski ovadbi).
<i>Treba je upoštevati tudi vse občinske pravilnike (tu vlada velika zmešnjava, saj ima vsaka Občina svojega). Novi zakonski odlok "salva Italia" zakon št. 133 iz dne 12.09.2014 uvaja poenotenje občinskih pravilnikov.</i>	

GRADNJA – POGOJI ZA ZAČETEK GRADNJE

<i>Gradbeno dovoljenje ("Permesso di costruire") ali Alternativna prijava o začetku del ("Denuncia di inizio attività alternativa al permesso di costruire") ali Potrjeno sporočilo začetka del oz. aktivnosti ("Segnalazione certificata di inizio attività – SCIA") ali Sporočilo dejavnosti proste gradnje ("Comunicazione attività in edilizia libera")</i>	
NAČRTI	Načrt arhitekture (predstavitev na občinski urad), načrt statike (predstavitev na občinski urad in deželni urad), načrt strojnih in elektroinstalacij (predstavitev na občinski urad), načrt akustike (predstavitev na občinski urad), načrt varnosti gradbišča, geološka in geostatična ekspertiza.
PISMENA POGODBA	Pogodba med naročnikom in izvajalcem
IMENOVANJE NADZORA	Lahko je tu ena sama oseba ali več odgovornih: nadzor del, nadzor statike, nadzor varnosti, nadzor inštalacij itd.)
UREJENO GRADBIŠČE	Ograja, tabla, slačilnice in wc, menza, skladišča
<i>Če v pogojih za razpis ni predvideno drugače, zakoličba ni naloga izvajalca. Prijava začetka del na občinski urad, na inšpektorat za delo in na ASS (Krajevna zdravstveno podjetje).</i>	

PROJEKTNA DOKUMENTACIJA

<i>Za projektno dokumentacijo z gradbenimi dovoljenji je pristojen naročnik</i>	
GLAVNO GRADBENO DOVOLJENJE IZDA OBČINA	Glede na namembnost objekta ali glede na njegovo lokacijo izdajo dovoljenja, oz. soglasja, tudi drugi subjekti, kot npr. Ministrstvo za okolje in prostor (Spomeniško varstvo), Gasilci, Deželna uprava za gozdove, Pokrajina, ANAS - družba za upravljanje državnih cest...).

GLEDE NA TIPOLOGIJO OBJEKTOV POZNAME VEČ VRST GRADBENIH DOVOLJENJ OZ. PRIJAV	<ul style="list-style-type: none"> - Gradbeno dovoljenje (Permesso di costruire) - Prijava o začetku del (Denuncia di inizio attività - D.I.A.) - Potrjeno sporočilo o začetku del (Segnalazione certificata di inizio attività – S.C.I.A.) - Sporočilo dejavnosti proste gradnje (Comunicazione attività in edilizia libera)
<p>Po zakonu je točno določeno, kateremu dovoljenju oz. prijavi je podvržena posamezna gradbena dejavnost. V glavnem je potrebno dovoljenje za katerokoli spremembo obstoječega stanja. Izvzeta so samo manjša vzdrževalna dela in manjša dela v notranjosti zgradbe. Varnostni načrt gradbišča P.S.C. (Piano di sicurezza e coordinamento) pripravi koordinator varnosti in zdravja na gradbišču.</p>	

ZAVAROVANJE

PO ZAKONU SO INVESTITOR, NOSILEC GRADBENEGA DOVOLJENJA, IZVAJALEC IN NADZORNIK SOODGOVORNI ZA:	<ul style="list-style-type: none"> - Vse kar se dogaja v gradbišču - Spoštovanje varnostnih pravil - Upoštevanje vseh pogojev, predpisanih v gradbenem dovoljenju
ODGOVORNOST ZA DIREKTNO ŠKODO	<p>Izvajalec mora biti zavarovan za odgovornost za direktno škodo, ki jo lahko povzroči tretjim osebam. Višina zavarovane vsote mora biti sorazmerna zahtevnosti objekta. Pri javnih delih je zavarovanje obvezno in v razpisu je določena minimalna zavarovana vsota, pri delih s privatniki pa je zavarovanje neobvezno, vendar priporočljivo.</p>

OBVEZNOSTI IZVAJALCA DEL

1. Izvajalec mora biti pravna oseba , vpisana v register podjetij pri Trgovinski zbornici, slovenska podjetja pa morajo imeti izpis iz poslovnega registra AJPES.
2. Je lahko fizična oseba samo takrat, ko "izvaja dela v lastni režiji", torej ko je naročnik in izvajalec istočasno, to velja samo za privatnike.
3. V kolikor se izvajalec prijavi na javne dražbe za zakup javnih del, mora imeti t.i. Potrdilo SOA zato, da lahko konkurira v različnih kategorijah glede na velikost investicije.
<p>4. Za velika gradbišča izvajalec imenuje odgovornega na gradbišču (responsabile del cantiere), ki je lahko:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. podjetnik sam (titolare dell'impresa) b. odvisni delavec s primerno višješolsko izobrazbo (dipendente con un titolo di studio adeguato).
5. Podjetje normalno poskrbi za gradbiščno tablo , ki mora vsebovati: opis dela, št. in datum gradbenega dovoljenja, ime lastnika in investitorja, ime projektanta-ov, ime nadzornika-ov, ime koordinatorja za varnost in zdravje na gradbišču, naziv izvajalca del, ime odgovornega za varnost na gradbišču, ime odgovornega na gradbišču datum začetka del in pri večjih delih (obvezno pri javnih delih) vrednost investicije in vrednost investicije za varnost.

6. Izvajalec mora izročiti naročniku svoj Varnostni načrt P.O.S. (Piano Operativo per la Sicurezza), sestavljen na podlagi P.S.C.-ja, za specifično gradbišče, ki ga mora koordinator odobriti pred vstopom na gradbišče.
7. Izvajalec mora zagotoviti varnost delavcev, mimoidočih, prometa, sosednje lastnine ter varnost same gradnje in del, ki se izvajajo na gradbišču.
8. Vsi delavci na gradbišču morajo imeti prepoznavno izkaznico s fotografijo, na kateri mora biti naveden: ime in priimek, ime delodajalca, datum sprejema v službo in v primeru podzakup tudi avtorizacijo za podzakup. Za samostojne podjetnike mora biti naveden tudi naročnik.
9. Za podjetja iz držav članic mora biti prisoten na gradbišču obrazec A1 za zdravstveno zavarovanje v Italiji.
10. Izvajalec mora izvajati dela po odobrenih projektih, upoštevajoč gradbena pravila in pravila gradbene stroke, predvsem skladno z varnostnim načrtom.
11. Izvajalec mora vgrajevati ustrezne gradbene proizvode in na koncu mora izdati potrdila skladnosti (certificati di conformità).
12. Izvajalec opravi preizkuse na materialih, kot so npr. beton in armatura, v pooblaščenih laboratorijih in investitorju izroči dokazilo o ustreznem materialu.
13. Izvajalec vodi gradbeni dnevnik (ni predpisan za dela s privatniki) in vodi knjigo obračunskih izmer, ki jo potrdi nadzornik.
14. Pri ugotovitvi pomanjkljivosti v načrtih mora nemudoma obvestiti nadzornika in projektanta.
15. Odgovorni vodja gradbišča sodeluje z nadzornikom in mu omogoči vsak potreben pregled.
16. Izvajalec sam ali preko podizvajalca primerno odnaša v pooblaščen deponije gradbene odpadke s pooblaščenim prevoznikom.
17. Če ni v pogodbi predpisano drugače, je Projekt izvedenih del naloga izvajalca samo za instalacije.
18. Dokazilo o ustreznosti inštalacij (tako električnih kot strojnih) je dolžnost izvajalca, ki izda t.i. Certificato di conformità dell'impianto. Ni pa dolžnost izvajalca priprava dokazila o ustreznosti objekta (Certificato di conformità dell'opera), katerega izda nadzornik. Vsa dokazila so seveda sestavni del dokumentacije za pridobitev uporabnega dovoljenja.

PODROBNEJŠI PREGLED OBVEZNOSTI PRED ZAČETKOM GRADNJE

1. Kopija gradbenega dovoljenja (investitor)
2. Kopija vseh načrtov (investitor)
3. Kopija Poročila o začetku del tako na Občino kot na Inšpektorat za delo in Krajevno zdravstveno enoto (investitor)
4. Kopija Dovoljenja o akustičnem onesnaževanju (investitor)
5. Kopija Dovoljenja očasni zasedbi javnih površin in plačila jamščine (investitor ali izvajalec)

6. Pogodba
7. Privacy - privolitve glede uporabe osebnih podatkov
8. Načrt za varnost PSC (investitor)
9. Varnostni načrt izvajalca za gradbišče POS (izvajalec)
10. Vpis v Trgovinsko zbornico (izvajalec)
11. Načrt za postavitve, rabo in demontažo odrov PIMUS - "Piano di montaggio uso e smontaggio dei ponteggi" (izvajalec)
12. Načrt gradbenega odra v primeru, da je oder višji od 20 m ali je izven tovarniške sheme in dokazilo o skladnosti materialov za zidarski oder (izvajalec)
13. Gradbiščna tabla in oprema: razne opozorilne table, utripajoče svetilke, opozorilni trak, ozemljitvene palice, ipd (izvajalec)
14. Glavni električni in vodovodni priključki (investitor ali izvajalec)
15. Certifikat skladnosti električnih napeljav in ozemljitve (izvajalec)
16. Ozemljitev električnih napeljav v gradbišču, glavna električna omarica in poročilo na ISPESL - Istituto superiore prevenzione e sicurezza sul lavoro - Visoki inštitut za preventivo in varstvo pri delu (izvajalec)
17. Prijava del na INAIL - Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro - Državni inštitut za zavarovanje proti nezgodam pri delu (izvajalec)
18. Urediti: WC s tekočo vodo, slačilnice, menzo, skladišče (izvajalec)
19. Ograditi gradbišče (izvajalec)
20. Imeti prepoznavne izkaznice za vsakega delavca, knjiga nezgodnega zavarovanja (INAIL) - Libro infortuni (izvajalec)
21. Razna potrdila o skladnosti uporabljenega orodja in opreme – CEE (izvajalec)
22. Tromesečno poročilo o pregledu nosilnih vrvi in verig pri dvigovalnih strojih (izvajalec)
23. DURC - Documento unico di regolarità contributiva - Enotno potrdilo o rednem plačevanju prispevkov za uslužbence (izvajalec)
24. Kopije potrdil o opravljenih zdravniških pregledih (izvajalec)
25. Opravljeni premiki javnih storitev: elektrika, voda, telefon, plin itd. (izvajalec)
26. Potrdilo investitorja in Občine za uporabo olajšanega DDV-ja (investitor)
27. Dovolilnice za izredne prevoze (izvajalec)
28. Za morebitne podizvajalce (izvajalec): <ol style="list-style-type: none"> a. Pogodba b. Vpis v Obrtno zbornico c. Izjava o vpogledu varnostnega načrta d. Varnostni plan podjetja e. DURC

UPORABNO DOVOLJENJE

GRADBENA ZAKONODAJA PREDVIDEVA DVE OBLIKI UPORABNEGA DOVOLJENJA	- Potrdilo za bivanje "Certificato di abitabilità" - Potrdilo ustreznosti ali ustrezne opremljenosti – "Certificato di agibilità"
<i>Oboje izda Občina po predložitvi vse potrebne dokumentacije.</i>	

POSTOPEK ZA PRIDOBITEV GRADBENEGA DOVOLJENJA V ITALIJI

1) PREDPRIPRAVA	
NALOG	Investitor da nalog projektantu, da preveri možnost izvedbe zaželenih del.
ZBIRANJE INFORMACIJ	Projektant zbira vse informacije o možnosti in pogojih gradnje pri vseh subjektih, ki bodo izdajali mnenja ali soglasja: Občinski tehnični urad, Kataster, Urad za zemljiško knjigo, Ministrstvo za okolje in prostor, Deželna uprava za gozdove, Pokrajina, Dežela, ANAS, EZIT. Glede na pomembnost objekta zbiramo preventivne informacije tudi pri Krajevnem zdravstvenem podjetju (A.S.S.) in pri Gasilski upravi (V.V.F.F.). Vse probleme v zvezi z lastništvom rešimo takoj, preden začnemo s postopkom za izdajo Gradbenega dovoljenja.

2) NAČRTOVANJE IN IZDAJA GRADBENEGA DOVOLJENJA	
NALOGE in IDEJNA ZASNOVA	Idejna zasnova objekta: izraz potreb in želja investitorja. Opredelitev gradbenega posega in podpis naloga projektantu –om.
GEODETSKI POSNETEK	Podlaga projektu in sestavni del grafičnega elaborata projekta.
ARHITEKTURNI PROJEKT (AP): GRAFIČNI DEL, TEHNIČNO POROČILO in FOTOGRAFSKA DOKUMENTACIJA	Na podlagi idejne zasnove in pogojev gradnje izdela projektant arhitekturni projekt s prostorskimi shemami, tlorisi, prerezi, fasadami in tehničnim poročilom. Dopolnjuje dokumentacijo fotografski elaborat in tehnično okoljevarstveno poročilo (če je zazidljiva površina so potrebna soglasja Ministrstva za okolje in prostor).
GEOLOŠKO IN GEOMEHANSKO POROČILO	Geološke analize terena, določitev nosilnosti in tipologije temeljev in podpornih konstrukcij. Določitev potrebnih značilnosti območja gradnje.
SLUŽNOSTNE POGODBE	Služnostne pogodbe (prehod, parkiranje, pogled...) morajo biti pisane v Zemljiški knjigi .

VLOGA ZA GRADBENO DOVOLJENJE IN OBČINSKI DAVEK	Sledi vloga za gradbeno dovoljenje na Občini. Po pozitivnem mnenju gradbene komisije se plača občinski davek in upravne takse. Občina izda gradbeno dovoljenje .
DRUGA SOGLASJA	Glede na namembnost objekta in na njegovo lokacijo se zbirajo soglasja tudi pri drugih subjektih (Ministrstvo za okolje in prostor, Deželna uprava za gozdove, Pokrajina, Dežela, ANAS, EZIT, Gasilka uprava ...).
POPIS DEL Z REKAPITULACIJO	Popis del uporabljamo za izbiranje izvajalcev del.
VARNOST NA GRADBIŠČU	Imenovanje "koordinatorja za projektiranje"; sestava "načrta za varnost in koordinacijo" s tehničnim eleboratom zgradbe (v prilogi s popisom del v zvezi z varnostjo na gradbišču za zbiranje izvajalcev)

3) ZAČETEK DEL

NAČRT ELEKTRO INSTALACIJ	Načrt elektroinstalacij pošljemo na Občino.
NAČRT STROJNIH INSTALACIJ	Načrt strojnih instalacij s prikazom toplotnih karakteristik objekta pošljemo na Občino.
VARNOST NA GRADBIŠČU	Z začetnim sporočilom na Krajevno zdravstveno enoto in na Krajevno direkcijo za delo investitor imenuje Koordinatorja za izvajanje .
POROČILO O ZAČETKU DEL	S poročilom o začetku del na Občino investitor imenuje nadzornika in sporoči seznam izvajalcev s priloženo dokumentacijo, predvideno po zakonu o varnosti pri delu.
PROJEKTI ZA IZVEDBO: GRAFIČNI DEL S TEHNIČNIM POROČILOM	Grafični elaborati v merilu 1:50 z detajli 1:25, 1:20, 1:10
NAČRT STATIKE	Statični izračun konstrukcij s pozicijskim načrtom in armaturnim in protipotresnim načrtom. Načrt pošljemo na Deželo in sočasno imenujemo vodjo nadzora za statiko.

4) KONČNA FAZA

PROJEKT IZVEDENIH DEL - ARHITEKTURA	V kolikor se izvedena dela razlikujejo od projektiranih, se predstavi na Občino načrt izvedenih del .
PROJEKT IZVEDENIH DEL - STATIKA	V kolikor se izvedena dela razlikujejo od projektiranih, se predstavi na Deželo načrt izvedenih del .
PROJEKT IZVEDENIH DEL - INSTALACIJE	V kolikor se izvedena dela razlikujejo od projektiranih se predstavi na Občino načrt izvedenih del za vse instalacije

KATASTER IN ZEMLJIŠKA KNJIGA	Vpis v uradne evidence.
TEHNIČNI PREGLED	Tehnični pregled statike opravi poverjeni inženir, ki ga imenuje investitor.
POTRDILO O SKLADNOSTI	Nadzor in izvajalska podjetja izdajo potrdila o skladnosti del.
RAZNA POTRDILO	Glede na namembnost in pomembnost zgradbe se zahtevajo še druga potrdila (protipožarno potrdilo, energetska potrdilo itd.).
PROŠNJA ZA PRIDOBITEV UPORABNEGA DOVOLJENJA	Vlogo za uporabno dovoljenje predstavimo na Občino s certifikati in vpisom v kataster.
IZDAJA UPORABNEGA DOVOLJENJA	Nadzorni tehnik opravi pregled zgradbe in župan izda uporabno dovoljenje.

POVZETEK

Zakonodaja v gradbenem sektorju se nenehno spreminja, tako na državni, kot na lokalni ravni zaradi:

1. vse pogostejših nesreč (tudi hudih) na gradbiščih zaradi pomanjkljivih varnostnih ukrepov in zaradi nespoštovanja varnostnih pravil s strani izvajalca;
2. iskanja davčnih utajevalcev;
3. spreminjanja novih Občinskih prostorskih načrtov, ki se prilagajajo Deželnemu splošnemu prostorskemu načrtu;
4. sprejemanja novih Podrobnostnih prostorskih občinskih načrtov, predvsem v vaških jedrih;
5. nove zakonodaje, ki izhaja iz Evropskega sporazuma o okoljevarstvu – Convenzione Europea sul paesaggio - z dne 19. julija 2000, katerega je 7. marca 2001 podpisala tudi Slovenija. To in še marsikaj drugega pripomore k veliki zmešnjavi v tem sektorju, tako po operativni plati, kot po administrativni oz. fiskalni plati.

Zaradi vsega tega se je potrebno primerno pozanimati, ko se želi operativno delovati v Italiji.

REGULIRANE DEJAVNOSTI V ITALIJI

Dejavnost:

- kozmetični saloni
- frizerski saloni za moške in ženske
- posredniške agencije
- trgovina na drobno z živili
- potujoče trgovine
- trgovine z zlatom, srebrom, dragimi kamni in nakitom
- slašičarne, pekarnice in sladoledarne
- gostinski obrati
- hoteli in vsakovrstni nastanitveni obrati
- potovalne agencije
- cestni tovorni promet in potniški promet
- avtopopravljalci (avtokleparji in avtoličarji, avtomehaniki, avtoelektričarji, vulkanizerji)
- instalaterji (električarji, termoinstalaterji, strojne instalacije, instalacija anten, instalacija in vzdrževanje dvigal...)
- agencija za zaposlovanje in posredovanje dela

PREDSTAVITEV STRUKTUR V SKUPINI SDGZ

SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE

ORGANIZIRANOST SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA IN ITALIJI

“Slovensko deželno gospodarsko združenje - Unione regionale economica slovena” je stanovska organizacija podjetnikov slovenskega rodu v Furlaniji-Juljski krajini in je bilo ustanovljeno leta 1946 v Trstu kot naslednik slovenskih gospodarsko-kreditnih ustanov, ki so zrasle ob koncu 19. stoletja in bile zatrite v času fašizma. Delovanje se je na začetku omejevalo na tržaško pokrajino, leta 1978 pa se je razširilo na Goriško, leta 1986 pa še na Videmsko in tako dobilo današnjo deželno dimenzijo.

SDGZ je strukturirano po vzorcu sorodnih italijanskih stanovskih organizacij s prostovoljnimi članstvom. Združenje, ki šteje okrog 600 članov, se s temi organizacijami tvorno sooča in tudi sodeluje. V kolikor si manjšina seveda ne more privoščiti resorskih združenj, smo ustanovili eno samo strukturo, katere delovanje je organizirano po sekcijah, te pa pokrivajo področja obrti, trgovine na drobno, gostinstva in turizma, mednarodne trgovine in storitev ter samostojnih poklicev. Razpolagamo s sedeži v Trstu, Gorici in Čedadu ter podružnicama v obrtnih conah Dolina in Zgonik na Tržaškem. Zastopamo interese včlanjenih podjetij in jim nudimo sindikalno-strokovne storitve.

Če поблиže pogledamo razvojno pot in uveljavljanje krovne organizacije slovenskih gospodarstvenikov v Furlaniji-Juljski krajini spoznamo skoraj 65-letno dejavnost, ki se je razvijala in rasla največkrat v težavnih in nasprotnih okoliščinah. Merodajni organi dolgo niso hoteli priznati naši organizaciji statusa sindikata delodajalcev, zato je prišlo do pravnih v 70. in 90. letih prejšnjega stoletja ter do ugodnih razsodb deželnega upravnega sodišča in državnega sveta, ki sta dokončno priznali SDGZ kot stanovsko organizacijo, enakopravno ostalim večinskim nacionalnim organizacijam na pokrajinski in deželni ravni. Dežela FJK je uvrstila Združenje med glavne stanovske organizacije omizja za usklajevanje deželne eko-

nomske politike in ga praviloma vabi na uradna posvetovanja gospodarskega značaja. Prišlo je tudi do odobritve zaščitnega zakona in člena 22, ki določa enakopravnost sindikalno-stanovskih organizacij v okviru manjšine.

Stanovske sekcije v okviru Združenja spodbujajo razvoj posameznih dejavnosti, tako skupnih kot posamičnih. Gostinci promovirajo lokalni turizem s Cesto terana in Okusi Krasa. Obrtniki so s pomočjo konzorcijev izgradili obrtne cone v Dolini, Zgoniku in druge proizvodne objekte. Mednarodni operaterji in prevozniki organizirajo skupne sejemske nastope in storitve. Trgovci na drobno sodelujejo pri skupnih promocijskih akcijah (Trieste City Club, CAT Servizi al Commercio), svobodni poklici (načrtovalci, zdravniki, pravniki, finančni svetovalci, prevajalci) pa se povezujejo pri sektorskih pobudah.

SDGZ je vsa ta desetletja, ob prizadevanjih za gospodarski razvoj članstva, skrbelo tudi za napredek manjšine in širše skupnosti. Bilo je med ustanovnimi člani Slovenske kulturno gospodarske zveze in Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje, bilo je med pobudniki ustanovitve Kmečke zveze, je organizator povezovanja med šolo in podjetji s poletno delovno prakso za dijake srednjih šol s slovenskim učnim jezikom, preko bivše bančne sekcije pa je podprlo številne kulturne pobude. Sledilo je vprašanjem razvoja teritorija in obenem zaščite njegovih kulturno-etničnih značilnosti, opozarjalo o tem javne uprave, stranke in druge dejavnike. Leta 2009 sta krovni organizaciji SKGZ in SSO poverili Združenju tudi koordinacijo Gospodarskega foruma slovenske manjšine v Italiji, ki ga ob teh treh subjektih sestavljajo še Kmečka zveza, Zadružna kraška banka in Zadružna banka Doberdob in Sovodnje ter Finančna družba KB 1909.

Že pred dobrim desetletjem je vodstvu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja postalo jasno, da se mora odločiti za aktivno vlogo na področju čezmejnega povezovanja v gospodarstvu. Trditev, da imajo manjšine izjemno kompetitivno prednost, ki jo predstavlja poznavanje dveh jezikov, dveh kultur in dveh sistemov, se zdi v svoji linearnosti in izrabljenosti skoraj banalna, je pa seveda resnična, v kolikor jo znamo primerno izkoristiti. To je toliko bolj res na področju gospodarstva, kjer je Gospodarsko združenje začelo pred leti razmišljati o sebi kot o inštrumentu, oz. orodju, ki bi organizacijam večinskega naroda in matice (javnim inštitucijam, stanovskim organizacijam, zbornicam ipd.) pomagalo pri vzpostavljanju in razvoju gospodarskih stikov in sodelovanj. Delovanje Združenja se je zato obrnilo v to smer. Svojo strateško umeščenost Slovensko deželno gospodarsko združenje namreč vidi v tako imenovanem skupnem slovenskem gospodarskem prostoru, v katerem manjšine lahko odigrajo ključno vlogo pri sodelovanju med matico ter državo, v kateri živijo. Operativno to izvajamo na več nivojih. Prvi je seveda institucionalno sodelovanje, za katerega skrbi samo Združenje, ki je postalo priznani povezovalni element med slovenskimi podjetji z Gospodarsko in Obrtno-podjetniško zbornico na eni strani ter italijanskimi stanovskimi organizacijami (Confindustria, CNA, Confartigianato, Confcommercio...) na italijanski strani.

Drugi nivo predstavljajo storitve: Združenje je preko svojih podjetij Servis in Servis Koper v stanju reševati katerokoli problematiko in nuditi katerokoli storitev v zvezi s čezmejnimi delovanjem slovenskih in italijanskih podjetij, preko podjetja Euroservis pa lahko priskrbi podpornim inštitucijam in javnim ustanovam sredstva za izvajanje svojih strateških usmeritev. Slovensko deželno gospodarsko združenje predstavlja edino realnost na čezmejnem področju, ki danes združuje vse te sposobnosti v eni sami strukturi.

KONTAKTI

Tel.+39 040 67248 – Faks +39 040 67248 50 – E-mail: info@sdgz.it – www.sdgz.it

Storitveno podjetje Servis doo-srl je bilo prvo podjetje, ki ga je SDGZ ustanovila že leta 1988 zato, da bi lahko nudilo svojim članom knjigovodske storitve za vse vrste podjetij. V 20.letih se je razvilo v eno največjih storitvenih podjetij v Trstu in v Furlaniji Julijski krajini na sploh. Razširilo je svoj delokrog tudi med italijanske podjetnike in postalo referenčno podjetje za podjetnike slovenske manjšine v Italiji. Po padcu meje in nastanku širšega ekonomskega prostora je postalo podjetje Servis povezovalni člen med slovenskimi podjetji, ki iščejo nova tržišča na Zahodu in zakonskimi obveznostmi, ki jih predvideva italijanska zakonodaja.

Knjigovodski servis zaobjema obračune DDV, vodenje registrov DDV in družbenih knjig, vodenje enostavnega in rednega knjigovodstva, sestavo prijave dohodkov za fizične osebe, samostojne podjetnike, osebne in kapitalske družbe ter zadruga.

Urad za plače vodi enotno knjigo dela in obračuna plače za vse vrste podjetij in delovnih pogodb. Naši izvedenci spremljajo podjetnika pri odnosih z zaposlenim osebjem, osebjem s posebno pogodbo in z vsemi prostojnimi uradi. Naše osebje nudi pomoč pri presoji najugodnejše oblike zaposlitve, obračuna odpravnine, skrbi za nezgodno zavarovanje, za zaposlitev in odpust uslužbencev in sestavlja vse prijave v zvezi z vodenjem plač. Urad je povezan tudi z javnimi ustanovami in združenji delavcev ter lahko pridobi delovna dovoljenja za tujce.

V zadnjih letih je postala v Italiji ključna in aktualna problematika v varnosti na delovnem mestu. Naš urad redno sledi vsem novostim na tem področju, pripravlja ustrezno dokumentacijo za razne sektorje ter organizira tečaje, ki jih predvideva Enotno besedilo dela, Zak.odl. 81/2008.

Servis nudi svojim strankam svetovanje za pridobivanje nepovratnih sredstev, olajšav pri posojilih za investicije ter poskrbi za predložitev vlog pristojnim uradom. Poleg tega pripravlja ustrezno dokumentacijo za vpis v register podjetij, za obrtne, trgovske in druge poklicne sezname in spremlja ustanovitev, spremljanje in zapiranje podjetja od a do ž.

Svetovalno službo opravljajo knjigovodje, davčni in finančni svetovalci, svetovalci za delo in pravniki, vpisani v poklicne sezname. Pomoč lahko nudijo pri davčnih pregledih, sporih pri davčni komisiji in kazenskih postopkih v zvezi z davčnimi prekrški.

Nenazadnje lahko nudi večjim podjetjem software za upravljanje knjigovodstva v podjetju samem in sestavo bilance v slovenščini.

Vsaka stranka lahko zaupa Servisu, saj so vse storitve opravljene profesionalno in učinkovito. Poleg tega pa lahko dobite vse potrebne informacije in rešitve na enem mestu. Zadoščenje naših strank je poglobljena postavka pri utrjevanju in izboljšanju našega dela.

Podjetje je postalo v zadnjih letih stična točka številnih podjetij in svobodnih poklicev. Naše storitve opravljamo za približno 1.000 slovenskih in/ali italijanskih podjetij.

Servis zaposluje približno 40 dvojezičnih uslužbencev in sodelavcev. Svetovanja opravlja visoko specializirano strokovno osebje z dolgoletnimi izkušnjami na tem področju.

Glavni sedež je v samem središču mesta, prisotni sta še dve podružnici v Tržaški pokrajini, in sicer v Obrtni coni Zgonik in v Obrtni coni Dolina, ena na Videmskem ter pomožni urad na Goriškem.

KONTAKTI

Tel.+39 040 67248 – Faks +39 040 362692 – E-mail: info@servis.it – www.servis.it

SERVIS KOPER d.o.o. s sedežem v Kopru, Ferrarska ulica 14, je servisno podjetje, ki sta ga ustanovila leta 2004 Servis d.o.o. – srl iz Trsta in Območna obrtna zbornica Koper z namenom, da bi nudila podjetnikom vse storitve, ki jih predvideva davčna zakonodaja v Sloveniji: knjigovodske in računovodske storitve, storitve na področju zaposlovanja in obračunavanja plač, ustanavljanje podjetij in pridobivanje nepovratnih prispevkov. Servis Koper d.o.o. se je v teh letih delovanja specializiralo predvsem za svetovanje italijanskim podjetnikom, ki želijo opravljati novo dejavnost na slovenskem ozemlju.

Pristop Slovenije v Evropsko Unijo je bistveno pripomogel k temu, da se je tržišče v trenutku povečalo in prestopilo svoje omejene lokalne obsege. Iz takih in podrobnih razlogov so družabniki začeli razmišljati na skupno strukturo na slovenskem ozemlju, ki bi opravljala podobno dejavnost, kot jo opravlja storitveno podjetje Servis d.o.o. – srl iz Trsta. Zaradi naštetih potreb se je rodilo samostojno podjetje, ki se je na začetku ukvarjalo skoraj izključno z enostavnim računovodstvom in ustanavljanjem firm. V letih je struktura prerasla začetno omejeno delovanje in z novimi kadri občutno povečala obseg in kvaliteto nude nih storitev.

Servis Koper d.o.o. deluje na trgu avtonomno, a v sklopu skupine SDGZ, ki vključuje matično podjetje Servis d.o.o. - srl in podjetje za evroprojektiranje Euroservis.

Koprski sedež razpolaga z dvema zaposlenima in več zunanjiimi sodelavci. Z leti si je podjetje uspelo ustvariti kvalitetno mrežo strokovnjakov, s katerimi sodeluje na pravnem in davčnem področju.

STORITVE

Knjigovodstvo

Vodenje poslovnih knjig za vse vrste podjetij tako v enostavnem kot dvostavnem knjigovodstvu.

Davčni registri in obračuni davkov.

Mesečni in trimesečni obračuni davka na dodano vrednost, napovedi dohodnine in napovedi dohodkov pravnih oseb, posredovanje podatkov davčni upravi in Ajpesu, obračunavanje in plačila drugih davkov.

Davčno in pravno svetovanje

Podjetje Servis Koper nudi vse informacije o davčni zakonodaji. Našim strankam nudimo pomoč pri davčnih inšpekcijah.

Plače

Obračunavanje plač, priglasitve in odjave delavcev in vodenje knjig za vse vrste kolektivnih delovnih pogodb, obračunavanje poslovodnih pogodb in avtorskih honorarjev, pridobivanje delovnih dovoljenj. Pravno pomoč izvaja Servis Koper d.o.o. v sodelovanju s priznanimi odvetniškimi pisarnami.

Ustanavljanje in zapiranje podjetja

Pomoč pri ustanavljanju, statutarnih spremembah in zapiranju podjetij, tako za domače, kot za tuje podjetnike.

Varstvo pri delu

Obveznosti iz področja varstva pri delu izvaja Servis Koper d.o.o. v sodelovanju s specializiranimi podjetji iz področja varstva.

Prispevki

Pripravo in predložitev vlog za sodelovanje na razpisih za črpanje sredstev iz evropskih in državnih skladov izvaja Servis Koper d.o.o. v sodelovanju s podjetji, ki imajo izkušnje na področju razpisov za evropska sredstva.

Mednarodno svetovanje

Svetovanje in pomoč podjetnikom iz Slovenije, ki bi želeli biti prisotni na italijanskem tržišču, ter italijanskim podjetnikom na slovenskem tržišču izvaja Servis Koper d.o.o. v sodelovanju z matičnim podjetjem Servis d.o.o. – srl iz Trsta.

KONTAKTI

Tel.+39 5 62 782 75 – Faks +39 5 62 782 77 – E-mail: info@servis-koper.si

PREDSTAVITEV PODJETJA

Podjetje Euroservis d.o.o. je **sodobno svetovalno podjetje s sedežem v Trstu, specializirano na področju evro-projektiranja**, ki je bilo ustanovljeno leta 2004 na podlagi izkušenj skupine SDGZ – Slovenskega deželnega gospodarskega združenja.

S sodelovanjem na številnih mednarodnih in evropskih projektih je pridobilo pomembno vlogo na področju evro-projektiranja in čezmejnega sodelovanja ter s svojim delovanjem pripomoglo k razvoju in rasti številnih podjetij in organizacij.

Euroservis je edina ustanova slovenske narodne skupnosti v Italiji, ki svojim naročnikom in partnerjem zagotavlja po meri prilagojene **storitve prevajanja in tolmačenja ter organizacije dogodkov, delavnic in simpozijev**, tudi v okviru EU projektov, ki se financirajo iz različnih programov Evropske Unije.

Svetovalne storitve se nanašajo na tri poglobljena področja:

- EU projekti in financiranje v okviru čezmejnega in mednarodnega sodelovanja;
- storitve prevajanja in tolmačenja ter druge jezikovne storitve;
- internacionalizacija podjetij

EVROPSKI PROJEKTI

Euroservis nudi **specializirano svetovanje pri dejavnostih evro-projektiranja** kot so tehnična podpora, priprava projektov, sestava finančnih načrtov in podpora pri obračunavanju za vse vrste evropskih projektov. Zaposluje popolnoma dvojezično italijansko-slovensko osebje, ki obvlada še najmanj dva druga tuja jezika (angleščina, nemščina, francoščina, španščina, hrvaščina, srbsščina, ruščina...), kar zagotavlja učinkovito komunikacijo v okviru čezmejnega in transnacionalnega sodelovanja.

Storitve in svetovanje na področju evro-projektiranja obsegajo zlasti iskanje razpisov, informacij in drugih vrst pridobivanja nepovratnih sredstev, projektiranje, pripravo, predstavitev in tehnično upravljanje evropskih projektov; iskanje in koordinacijo projektnih partnerjev; nadzorovanje aktivnosti in finančnega načrta projektov; administrativno in finančno upravljanje projekta; obračunavanje in pripravo vmesnih ter zaključnih poročil.

Podjetje je **od leta 2004 do danes predstavilo preko 200 evropskih projektov**, večina izmed teh je bila odobrena in financirana. Ima bogate izkušnje na področju *Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija*, v okviru katerega je od leta 2004 do danes izpeljalo preko 100 projektov, ki so bili odobreni, zaključeni in katerih stroški so bili 100% potrjenim, obenem pa sledi tudi projektom, ki so financirani na drugih programih.

V programskem obdobju 2007–2013 je podjetje nudilo strokovno podporo 8 strateškim projektom, vsak v vrednosti od 3 do 9 milijonov evrov ter 26 standardnim projektom, vsak v vrednosti od 1 do 3 milijonov evrov. **Skupno je v tem obdobju sledilo izvajanju 34 projektov v skupni vrednosti več kot 64 milijonov evrov.**

PREVAJANJE IN TOLMAČENJE

Euroservis nudi svojim strankam **storitve prevajanja in tolmačenja**, pri čemer razpolaga z ekipo več kot 200 visoko kvalificiranih prevajalcev in tolmačev ter tako zagotavlja prevajanje besedil in tolmačenje v več kot 85 jezikovnih kombinacijah med sledečimi in drugimi jeziki: angleščina, nemščina, francoščina, španščina, kitajščina, japonsščina, arabščina, slo-

venščina, srbščina, hrvaščina, bosanščina, ruščina, bolgarščina, albanščina, madžarščina, romunščina itd.

Nudi prevajanje ekonomskih, pravnih, znanstvenih, tehničnih in poslovnih besedil, overo-vitve tekstov, sodne prevode ter lektoriranje besedil in pripravo povzetkov, zlasti pa simul-tano, konsekutivno in chuchotage-šepetano tolmačenje ter tolmačenje ob poslovnih pogajanjih. Storitve dopolnjuje z nudenjem tehnične opreme za simultano tolmačenje (ka-bine, sprejemniki, snemanje tolmačenj).

Vse jezikovne storitve opravljajo strokovnjaki, ki imajo diplomu iz prevajanja/tol-mačenja, s čimer je zagotovljena najvišja kakovost.

INTERNACIONALIZACIJA PODJETIJ

Euroservis nudi podporo in **svetovanje podjetjem in podjetnikom med potekom in-ternacionalizacije podjetij** v Italiji, Sloveniji in na Hrvaškem ter v drugih državah srednje in vzhodne Evrope. V testnem sodelovanju z mrežo združenja SDGZ nudi vso potrebno tehnično pomoč in nabor konkurenčnih storitev, ki so prilagojene potrebam posameznega podjetja.

Storitve vključujejo: preverjanje specifičnega sektorja ter iskanje morebitnih strateških par-tnerjev, pripravo profila države, tržne raziskave, študije izvedljivosti, pripravo poslovnega načrta in morebitnih finančnih orodij na področju internacionalizacije, storitve računo-vodske narave in davčne napovedi, pomoč pri izračunu in vodenju plač, upravljanje s kadri, strokovno svetovanje pravne, notarske in davčne narave, iskanje podjetij in partnerjev v podobnih ali dopolnilnih sektorjih ter svetovanje in pomoč pri pridobivanju regionalnih in nacionalnih nepovratnih sredstev za internacionalizacijo podjetij.

DRUGE STORITVE - Ustanovitev EGIZ in EZTS

Euroservis ima bogate izkušnje tudi z ustanavljanjem in upravljanjem z **institucionalnimi modeli čezmejnega povezovanja**, zlasti z modeloma **EGIZ** – Evropsko gospodarsko in-teresno združenje in **EZTS** – Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje.

Preko svojega hčerinskega podjetja Evropski center d.o.o. je že leta 2009 ustanovil prvi EGIZ med Italijo in Slovenijo GEIE Net Europe – It & Public administration med Avtonomno deželo Furlanijo Julijsko krajino in Univerzo na Primorskem – univerzitetni inkubator s podjetjem Evropski center d.o.o. Drugi EGIZ je Euroservis ustanovil januarja 2013 z javno-zasebnim ita-lijansko-slovenskim partnerstvom in japonskimi podjetji s področja domotike, energetske učinkovitosti in inteligentnih stavb, z organizacijskega, formalnega in pravnega vidika pa vsakodnevno spremlja več javnih in zasebnih subjektov pri ustanovitvi EGIZ med Italijo in Hrvaško, Slovenijo in Hrvaško ter med Italijo, Slovenijo in Hrvaško.

V sklopu izkušenj z EZTS je Euroservis je nudil podporo prvemu EZTS med Italijo in Slove-nijo, in sicer EZTS GO med občinami Gorica, Nova Gorica ter Šempeter-Vrtojba in je obenem spremljal občino Milje v postopkih preverjanja in ustanavljanja prvega EZTS med tremi evropskimi državami na območju severnega Jadrana, v partnerstvu z občino Trst, občino Koper ter drugimi hrvaškimi občinami.

KONTAKTI

Tel.+39 040 762712 – Faks +39 040 762792 – E-mail: info@euroservis.eu – www.euroservis.eu

SLOVARČEK

Agenzia delle entrate – Davčni urad

A.E.E. - Apparecchiature Elettriche ed Elettrodomestici - E.E.O. - Električna in Elektronska Oprema

A.S.L. - Azienda sanitaria locale - Krajevno zdravstveno podjetje

A.S.S. - Azienda per i servizi sanitari - Javno podjetje za zdravstvene usluge (javna ustanova, ki skrbi za zdravstvo in higieno bivaljajočih v Italiji. Razdeljena je na območne ustanove. Med pristojnostmi je tudi preprečevanje in preverjanje zdravja in varnosti na delovnem mestu, tako da skrbi za spoštovanje predpisov o varnosti znotraj podjetij in na gradbiščih.)

Albo Artigiani - *Albo delle imprese artigiane* - register obrtnikov

Albo Gestori Ambientali - Register okoljskih upravljalcev: Register podjetij, ki se ukvarjajo z odpadki. Deluje na deželni oz. pokrajinski ravni

Appalto - zakup

C.C.I.A.A. (Camera di commercio, industria, artigianato e agricoltura) - Zbornica za trgovino, industrijo, obrt in kmetijstvo, krajše **TRGOVINSKA ZBORNICA** – institucija, organizirana na pokrajinski ravni, v katero morajo biti vpisana vsa podjetja in ki ima določene pristojnosti na podlagi državnih in deželnih zakonov

Cantiere - gradbišče

Cassa Edile - gradbena blagajna

Certificato di abitabilità - potrdilo o ustreznosti za bivanje

Certificato di agibilità - potrdilo ustreznosti, oz. ustreznosti opremljenosti

Certificato di conformità - potrdilo o skladnosti

Certificato di conformità dell'impianto - potrdilo o ustreznosti napeljave

Certificato SOA (Società Organismi di Attestazione) - potrdilo, ki ga v zvezi z ustreznostjo podjetja, da kandidira pri javnem razpisu, izdajajo pooblaščenice Družbe/organizmi za potrjevanje - SOA

Commercialista - davčni svetovalec

Comune - Občina*

ComUnica (Comunicazione Unica) - novi postopek, ki je stopil v veljavo 1. aprila 2010 in s katerim se lahko ustanovi ali zapre podjetje ter sporoči katerokoli spremembo dejavnosti slednjega

Consulente del lavoro - Svetovalec za delo - profesionalna figura, ki se poklicno ukvarja s problematiko vezano na delovno silo

D.I.A. (Denuncia di inizio attività) - akt, ki ga je treba predložiti na pristojni urad javne uprave ob začetku dejavnosti

D.P.I. - dispositivi di protezione individuale - osebna zaščitna sredstva, oz. oprema

D.U.R.C. (Documento Unico Regolarità Contributiva) - POTRDILO O PLAČANIH DAVKIH IN PRISPEVKIH - potrdilo, ki ga izda zavod za socialno skrbstvo (INPS) in ki potrjuje plačilo davkov in prispevkov s strani podjetja

Datore di lavoro - delodajalec

Dipendente con un titolo di studio adeguato - zaposlena oseba s primerno izobrazbo

Direzione provinciale del Lavoro - (D.P.L.) - Ispettorato del lavoro - Pokrajinska direkcija za delo - Inšpektorat za delo - javna ustanova, ki skrbi za pravilno izvajanje predpisov v zvezi z zaposlovanjem delovne sile.

Ditta individuale - Samostojni podjetnik, S.P.

Documento di valutazione dei rischi - dokument o oceni tveganja

Giornale dei Lavori - Gradbeni dnevnik - dokument, kjer izvajalec zabeleži napredovanje delovnih faz, prisotnost delavcev na gradbišču, idr.

H.A.C.C.P. - Hazard Analysis and Critical Control Points - analiza tveganja in ugotavljanja kritičnih kontrolnih točk, ki zadeva varnost prehrane

Identificazione diretta ai fini IVA - identifikacijska številka za namene DDV

INAIL - Istituto Nazionale Infortuni sul Lavoro - Državna ustanova za nesreče na delovnem mestu

INPS - Istituto Nazionale della Previdenza Sociale - Državna ustanova za socialno varstvo

IRAP - Imposta Regionale sulle Attività Produttive - Deželni davek na proizvodne dejavnosti

IRES - Imposta sul reddito delle società - Davek od dohodka pravnih oseb

IRPEF - Imposta sul Reddito delle Persone Fisiche - Dohodnina

Libro infortuni - knjiga nezgodnega zavarovanja

Medico competente - Pristojni zdravnik za varnost pri delu (funkcijo lahko opravlja samo zdravnik z ustrežno izobrazbo, oz. specializacijo)

Motorizzazione civile - Krajevna izpostava Ministrstva za promet, ki deluje na ravni Pokrajin

Organizzazione stabile - Stalna poslovna enota

P.O.S. - Piano operativo di sicurezza - varnostni plan oz. načrt

P.S.C. - Piano di Sicurezza e Coordinamento - varnostni načrt celotnega gradbišča

Permesso di costruire - gradbeno dovoljenje

Professionale - strokovnjak, oseba, ki se poklicno ukvarja s čim, navadno gre za prosti oz. intelektualni poklic

Provincia - Pokrajina*

Questura (Kvestura) - krajevna policijska izpostava (pokrajinski sedež državne policije)

R.A.E.E. - Rifiuti di Apparecchiature Elettriche ed Elettroniche - O.E.E.O. - Odpadna Električna in Elektronska Oprema

R.L.S. - Rappresentante dei Lavoratori per la Sicurezza - predstavnik delavcev za varnost

R.L.S. territoriale - teritorialni predstavnik delavcev za varnost

R.S.P.P. - Responsabile del Servizio di Prevenzione e Protezione - oseba, ki je v podjetju odgovorna za preprečevanje nezgod in varnost pri delu

Regione - Dežela*

Registro imprese - Register podjetij pri krajevni Trgovinski zbornici

Requisito professionale - Poklicna kvalifikacija, ki je potrebna za opravljanje določenih poklicev

Responsabile di cantiere - odgovorna oseba na gradbišču

S.A.S. - Società in accomandita semplice - Komanditna družba

S.C.I.A. (Segnalazione certificata di inizio attività) - akt, ki je z 31. julijem 2010 nadomestil D.I.A.

S.N.C. - Società in nome collettivo - Kolektivna družba

S.P.A. - Società per azioni - d.d. - Delniška družba

S.R.L. - Società a responsabilità limitata - d.o.o. - Družba z omejeno odgovornostjo

Silenzio assenso - tiho sprejetje oz. odobritev - način potrditve vloge, ki predvideva, da je slednja avtomatsko sprejeta, če je pristojna uprava v predvidenem roku izrecno ne zavrne

SISTRI - Sistema di Controllo della Tracciabilità dei Rifiuti - sistem elektronske sledljivosti odpadkov

Società di persone - Osebna družba

Testo unico sulla sicurezza sul lavoro - enotno besedilo o varnosti pri delu

Titolare d'impresa - podjetnik, lastnik podjetja

Visura Camerale - potrdilo o vpisu v register podjetij - potrdilo, da je podjetje vpisano v Register podjetij pri krajevni Trgovinski zbornici

* **Upravna delitev države Italije** - Italija je upravno razdeljena na Dežele (Regioni). Slednje so razdeležene na Pokrajine (Provincie) te pa se delijo še na Občine (Comuni), ki so najnižji organ lokalne uprave.

IZVOZNO OKNO

Kako uspeti na tujih trgih?

Storitve SPIRIT Slovenija za slovenske izvoznike:

► Spletni portal Izvozno okno www.izvoznookno.si

"Izvozno okno se mi zdi zelo uporabna spletna stran, kjer podjetja lahko dobijo veliko izvoznih informacij in konkretnih napotkov."

Mitja Kolbe, ŠPICA INTERNATIONAL d. o. o.

► Izobraževanje za mednarodno poslovanje

"Doslej smo se izvoza lotevali precej intuitivno. Razviti znamo odličen izdelek, ne znamo pa ga prodati. V izobraževanju ITM smo se naučili načrtovanja prodora na tuje trge, izdelati tržno raziskavo, najti poslovne partnerje itd."

Irena Štamcar, HYB d. o. o.

► Tržne raziskave

"S ciljem razpršitve izvoza na ruski trg smo želeli pridobiti informacije o profilu odjemalcev in konkurentov ter tehničnih standardih. S pomočjo kvalitetno izdelane tržne raziskave, ki jo je sofinancirala agencija SPIRIT Slovenija, smo dobili osnovo za vstop na trg in pridobivanje prvih poslov."

Renato Vindiš, ROBOTIKA KOGLER d. o. o.

► Svetovanje in pomoč na tujem trgu

"Z nepoznavanjem tujega jezika je izjemno težko opraviti primerno analizo tujega trga, zato se zahvaljujemo Slovenskemu poslovnemu klubu v Ukrajini za odličen pregled trga in potencialnih poslovnih partnerjev, kar za nas predstavlja dragoceno podlago za pripravo podrobne strategije vstopa na ukrajinski trg."

Matjaž Petrovič, GENEPLANET d. o. o.

► Gospodarske delegacije

"Na povabilo javne agencije SPIRIT Slovenija smo se udeležili gospodarske delegacije v Franciji. Poleg odlične organizacije delegacije bi želeli izpostaviti predvsem kakovostne sestanke s tujimi podjetji, ki so bili rezultat skrbno izbranih poslovnih partnerjev, s katerimi smo se dogovarjali o možnostih poslovanja na tujih trgih. Na podlagi omenjenih sestankov smo pridobili že dve novi stranki, s katerima že poslujemo ter vrsto zelo koristnih poslovnih kontaktov."

Izidor Gorenc, GORENC d. o. o.

► Sejemske predstavitve slovenskega gospodarstva v tujini

"Na sejmu farmacevtskih izdelkov CPHI v Frankfurtu smo razstavljali celoten program embalaže za farmacijo. Na račun novih povpraševanj pričakujemo zapolnitev razpoložljivih proizvodnih kapacitet oz. celo širjenje proizvodnje. Pozdravljamo aktivnosti SPIRIT Slovenija, javne agencije, da s finančnimi sredstvi spodbuja sejemske predstavitve podjetij v tujini."

Martina Šifrar, SIBO GROUP d. o. o.

Vse informacije in storitve so **brezplačne**.

Dodatne informacije: ► www.izvoznookno.si ► izvoznookno@spiritslovenia.si

SPIRIT
SLOVENIJA
JAVNA AGENCIJA

I FEEL
SLOVENIA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO**

SPIRIT | **I FEEL**
SLOVENIJA | **SLOVENIA**

JAVNA AGENCIJA

